

Heinolan seudun matkailun master plan 2015

- matkailun strategiaohjelma 2010-2015
- matkailu- ja palvelualojen kasvuohjelma 2010-2012

Heinolan kaupunki
Sysmän kunta
Hartolan kunta

CreaMentors Oy
2009

Sisälllys

1	Esipuhe	3
2	Menetelmät	4
3	Kehittämisen lähtökohdat	5
3.1	Matkailun tulevaisuuden trendit	5
3.2	Taustalla olevat matkailustrategiat	7
3.3	Heinolan seudun liikenteellinen ja viestinnällinen saavutettavuus	8
3.4	Matkailun nykytila seudun kunnissa	9
3.4.1	Heinola	9
3.4.2	Sysmä	9
3.4.3	Hartola	10
4	Heinolan seudun matkailun strategiaohjelma 2010 - 2015	11
4.1	Heinolan seudun matkailun visio 2020	11
4.2	Heinolan seudun matkailun tavoitteet 2015	11
4.3	Heinolan seudun matkailun strategiat 2010 - 2015	12
4.3.1	Vapaa-ajan matkailun liiketoiminnan fokusointi: teemat ja kohderyhmät	12
4.3.2	Matkailusisältöjen kehittäminen	12
4.3.3	Majoitus- ja vapaa-ajan asuntoinvestointien edistäminen	13
4.3.4	Innovatiivisten vapaa-ajan palvelukonseptien kehittäminen	13
4.3.5	Kaupunki- ja kuntakeskustojen kehittäminen	14
4.3.6	Tienvarsikohteiden kehittäminen	14
4.3.7	Matkailun kaupankäynnin tehostaminen	14
4.3.8	Matkailutoimialan järjestäytyminen	15
5	Heinolan seudun matkailu- ja palvelualojen kasvuohjelma 2010 - 2012	17
5.1	Matkailuyritysten yhteistyökulttuurin kehittäminen	17
5.2	Kehittämishankkeet ja -ohjelmat	18
5.2.1	Heinolan seudun matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen sisältötuotannon kehittämishanke 2010 - 2012	18
5.2.2	Heinolan seudun majoitus- ja vapaa-ajan asuntorakentamisen kehittämishanke 2010 - 2012	23
5.2.3	Heinolan seudun kunta- ja kaupunkikeskustojen kehittämishanke 2010 - 2012	28
5.2.4	Heinolan seudun tienvarsikohteiden kehittämishanke 2010 - 2012	29
5.2.5	Heinolan seudun matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen myynnin ja markkinoinnin kehittämishanke 2010 - 2012	30

Liite 1. Avaintoimijaryhmät

Liite 2. Kooste toimijakyselyn tuloksista

Liite 3. Haastattelut

Liite 4. Matkailun tulo- ja työllisyysvaikutusarvioiden perustelut

1 Esipuhe

Tämän työ on toteutettu Heinolan kaupungin ja Hartolan ja Sysmän kuntien toimeksiannosta ja työn on toteuttanut CreaMentors Oy toukokuussa 2009 toteutetun julkisen tarjouskilpailun perusteella. Työn rahoittajina ovat toimineet em. kunnat ja Päijät-Hämeen maakuntaliitto.

Työn tavoitteena on ollut luoda Heinolan seudun matkailun master plan eli pitkän tähtäimen liiketoimintalähtöinen kokonaissuunnitelma, jossa on määritelty yhtenäisesti Heinolan seudun matkailun tulevaisuuden visio sekä strategiset panostamisen ja kehittämisen kohteet. Tavoitteena on ollut selvittää Heinolan seudun matkailun nykytila, kasvun mahdollistavat matkailun avaintoimijat ja -ideat sekä määrittää matkailun visio 2015 sekä strategiat vision toteuttamiseksi. Lopputuloksena on syntynyt strateginen kehittämisohjelma, jossa määritellään matkailun kehittämisen painopisteet tuleville vuosille.

Joulukuussa 2009 hyväksytyn Päijät-Häme 2035 maakuntasuunnitelman mukaan maakunnan virkistyksen ja vapaa-ajan suuralueet mahdollistavat mm. vapaa-aika- ja hyvinvointimatkailun kehittämisen. Merkittävä osa maakunnan virkistyksen ja vapaa-ajan suuralueista ulottuu Heinolan seudulle (mm. vesistöalueista Päijänne, Ruotsalainen ja Konnivesi ja ulkoilumaastoalueista Vierumäen ja Heinolan kaupungin ympäristön muut alueet). Tämä matkailun master plan suunnitelma vastaa omalta osaltaan koko maakunnan vapaa-aika- ja hyvinvointimatkailun kehittämishaasteisiin tarjoamalla innovatiivisia ja asiakaslähtöisiä ratkaisumalleja, jotka jalostavat maakunnan virkistyksen ja vapaa-ajan suuralueiden luontovetovoimaa yhdistämällä siihen rikkaan kulttuuriympäristön ja monipuolisen aktiviteettitarjonnan.

Jyväskylässä joulukuussa 2009

CreaMentors Oy

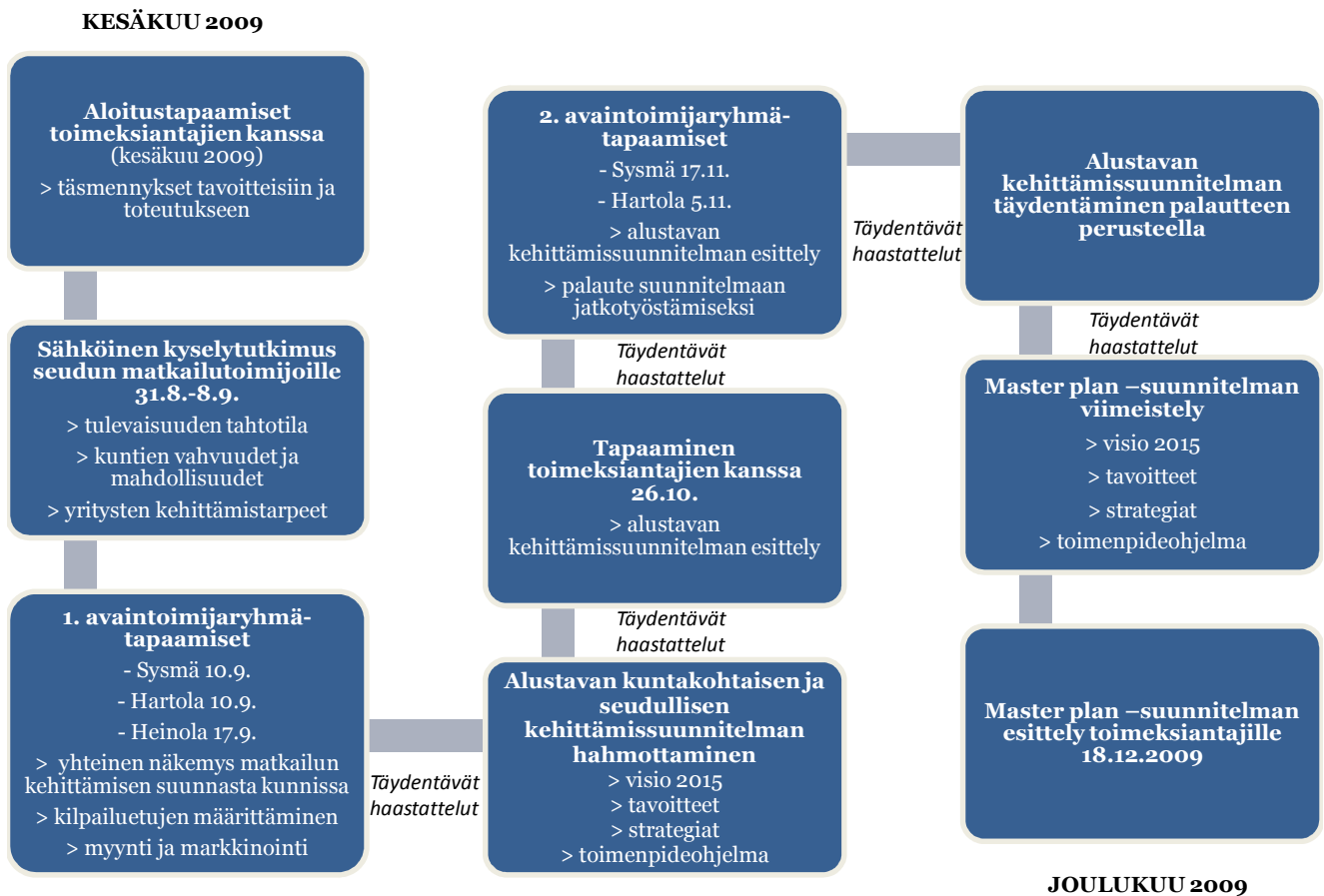
Jari Palonen

Johanna Antila

Hannu Suontausta

2 Menetelmät

Heinolan seudun matkailun master plan –työ laaditiin CreaMentors Oy:n toimesta asiantuntijakonsultointina. Työ toteutettiin elo-joulukuun 2009 välisenä aikana. Matkailualan ja sen kehittämiseen vaikuttavien alojen toimijoista ja kuntapäätäjistä koottiin avaintoimijaryhmät (liite 1) Heinolaan, Sysmään ja Hartolaan keskustelu- ja ideointitapaamisia varten. Avaintoimijaryhmien kokoonkutsujina toimivat kuntien yhteyshenkilöt: Sysmässä kunnanjohtaja Marketta Kitkiöjoki, Hartolassa kunnanjohtaja Raija Peltonen ja Heinolassa kulttuuritoimenjohtaja, EU-koordinaattori Timo Kaattari. Avaintoimijaryhmäkokouksia pidettiin Hartolassa kaksi (10.9. ja 5.11.), Sysmässä kaksi (10.9. ja 17.11.) ja Heinolassa yksi (17.9.). Seudun matkailun kehittämiseen liittyville yrityksille ja yhteisöille lähetettiin syyskuussa 2009 sähköinen kysely, jonka kautta koottiin näkemyksiä kehittämistyön pohjaksi (liite 2). Henkilökohtaisten tapaamisten ja haastattelujen avulla täydennettiin tietopohjaa koko suunnitteluprosessin ajan (liite 3). Selvitystyön prosessi on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1: Selvitystyön prosessi

3 Kehittämisen lähtökohdat

3.1 Matkailun tulevaisuuden trendit

Matkailun kehittämisen avaintrendeinä voidaan pitää **turvallisuutta, kestäväää kehitystä, Internetiä sekä lisääntyvää ja pirstaloituvaa vapaa-aikaa**. Menestyksekkäs vastaaminen näiden trendien vaatimuksiin on edellytyksenä matkailukohteiden ja -yritysten kilpailukyvyyn ylläpitämiselle ja parantamiselle.

Lisääntyvä ja pirstaloituva vapaa-aika: Matkailukysyntää muovaavat väestön ikääntyminen, perhemuotojen monimuotoistuminen, sinkkotalouksien lisääntyminen ja työelämän vaatimusten kasvu. Matkailukohteiden ja -palvelujen kehittämisessä on vastattava kokeneiden ja vaativien brandi- ja laatutietoisien kuluttajien vaatimuksiin. Kuluttajat odottavat matkailutarjonnalta ajallista ja kestollista joustavuutta sekä erinomaista hinta-laatu-suhdetta ja/tai hinta-määrä-suhdetta. Lisäksi palveluilta odotetaan yksilöllisyyttä, henkilökohtaista huomioimista, huolehtimista ja välittämistä. Lopullisena valintaperusteena on usein toisaalta matkailukohteen aitous ja alkuperäisyys ja toisaalta paljolti median muokkaamien mielikuvien mukainen ajantasaisuus ja osuvuus ("muodinmukaisuus", in fashion).	Turvallisuus: Kuluttajat ovat yhä huolestuneempia omasta terveydestään ja turvallisuudestaan ja vaativat matkustamiselta varmuutta. Matkailukohteiden ja -palvelujen kehittämiseen on sisällytettävä suunnitelmat terveysuhkien ehkäisemisestä sekä luonnon- ja muihin onnettomuuksiin varautumisesta. Korkeatasoisesti toimivaa infrastruktuuria voidaan korostaa erityisesti kansainvälisessä matkailumarkkinoinnissa.
Kestävä kehitys: Kuluttajat muuttuvat yhä yhteiskunta- ja ympäristötietoisemmiksi ja vaativat yrityksiltä yhteiskunta- ja ympäristövastuuta. Matkailua on kehitettävä ja johdettava kestäväan kehityksen periaatteiden mukaisesti. Tämä vaatimus kohdistuu koko toimialaan, matkailukohteisiin ja -yrityksiin sekä tarjottaviin palveluihin.	Internet: Kuluttajat ovat yhä kykenevämpiä käyttämään tieto- ja viestintäteknologiaa ja siten vertailemaan erilaisia matkailu- ja matkustusvaihtoehtoja ("ostajan markkinat", buyer's market). Kuluttajat vaativat myös ostamisen suurempaa mukavuutta ja helppoa saavutettavuutta koko ostamis- ja kuluttamisprosessin aikana. Median, markkinoinnin ja kaupankäynnin painopiste siirtyy sähköisiin sovelluksiin: sosiaaliseen mediaan, e-markkinointiin ja online-varauksiin. Matkailukohteiden ja -yritysten menestys riippuu onnistumisesta näiden sovellusten nopeassa käyttöönotossa ja jatkuvassa kehittämisessä.

Majoituspalvelujen trendit	
Toisaalta globaalit ja monikansalliset sekä kansalliset toimijat ja ketjut Toisaalta pienet ja itsenäiset yksiköt Kestävä kehitys ja ympäristövastuu keskeisiä laatu-tekijöitä majoituspalveluissa	Hotellitarjonnan erilaistuminen: boutiquehotellit (myös maaseutuversioita), budjettihotellit, vankila-, majakka-, kirkko- ja luostarihotellit, luola-, vene-, puu- ja lumihotellit
Majoituspalvelujen kysyntää tulevaisuudessa kuvaavat: elämyksiä – ei pelkkiä puitteita, dynaaminen paketointi, täsmäryhmät ja -tuotteet (niche), asiakkaiden yksilölliset ja yhä korkeammat laatuvaatimukset (value for money), Internetistä ensisijainen varauskanava	Koko majoitustarjonnan monimuotoistuminen: vapaa-ajan asuntojen ja osaomisteisten lomiasuntojen määrän kasvu, vuokrattavien lomamökkien ja -asuntojen kysyntä erilaistuu (joustavat ajat), merkittävää kasvua myös asuntoautojen ja -vaunujen määrässä, muussa käytössä olevien tilojen käyttö majoitukseen (kotimajoitus, oppi- ja muut laitokset)

Käyntikohteiden trendit	
<p>Tuotekehitys ja innovaatiot: asiakkaiden vaatimustason kasvaessa tarvitaan mm. uusia teknologioita hyödyntäviä ratkaisuja kuten perinteistä multimedialla, vuorovaikutteista mediaa, virtuaalimediaa; vetovoimatekijöitä hauskuus, viihtyminen, turvallisuus, kiinnostavuus; sesonkien jatkaminen (päivä / yö – aktiviteetit, eri vuodenaikojen aktiviteetit)</p>	<p>Markkinointi ja myyninedistäminen: sähköisten palvelujen kehittäminen (media-aineistot, e-kauppa, virtuaalikerrokset); kumppanuudet ja yhteenliittymät (yhteisliput, kohdekierrokset, yhtenäinen design markkinointiviestinnässä)</p>
<p>Tulolähteiden laajentaminen: ostosmahdollisuuksien kehittäminen, ravintolapalvelujen kehittäminen, tapahtumien kehittäminen (kohteiden omat tapahtumat / paikka muiden järjestämille tapahtumille, jäsenysohjelmat)</p>	<p>Kulttuuritoimialan ja matkailutoimialan ”yhteenliukuma”: kulttuurikohteiden kehittäminen matkailukohteiksi; luovat alat, harrastukset sekä opetus ja koulutus osana matkailukohteiden sisältöjen kehittämistä</p>

Matkailukysynnässä ennustetaan tapahtuvan seuraavia muutoksia vuoteen 2015 mennessä:

- ykkösloman eli pääloman pituuden vähittäinen lyheneminen
- kakkos- ja kolmoslomien eli lisälomien määrän kasvu
- aktiviteettilomien kysynnän kasvu
- kuluttajien entistä suurempi joustavuus ja halukkuus varata äkkilähtöjä, pelkkiä paikkoja (esim. lennot, huoneet) ja lyhyitä lomia
- dynaamisen paketoinnin (”dynamic packaging”) kasvu eli kuluttajat paketoivat itse matkojaan online-palvelujen avulla

Luvun 3.1. lähde:

Page, S.J. 2009. Tourism Management. Managing for Change. Third edition. Elsevier, Oxford.

3.2 Taustalla olevat matkailustrategiat

Suomen matkailustrategian mukaan matkailun kehittämistoiminta kohdistetaan kahteen strategiseen painopistealueeseen: 1) matkailukeskusten kehittämiseen ja 2) teemapohjaisten tuotteiden ja palvelujen kehittämiseen.

Matkailukeskusten kehittäminen jaetaan kansainvälisesti ja kansallisesti tärkeiden matkailukeskusten ja kansallisten matkailukeskusten kehittämiseen:

<p>A: Kansainvälisesti ja kansallisesti tärkeät matkailukeskukset, joista pääosa kasvusta odotettavissa</p> <ul style="list-style-type: none">• Ovat tunnettuja brändejä kotimaassa, tavoitteena kärkipaikka Suomen kansainvälisten matkailukeskusten joukossa• Kokonaisvaltainen kehittämisohjelma – Master Plan – laadittu kehitystyön pohjaksi• Kriittinen massa saavutettu majoituskapasiteetin ja palvelujen tarjonnassa• Kohteet hyvin saavutettavissa eri liikennemuotoja käyttäen• Systemaattinen laadunparannusjärjestelmä käytössä (sis. riskienhallinta, ympäristö, turvallisuus)• Toimivat ympärivuotisesti• Tarjoavat työntekijöille ja heidän perheilleen elämisen perusedellytykset ja palvelut• Toimiva ja aktiivinen yhteistyöverkosto (kehittäminen, markkinointi, myynti)• Oma kyky ottaa vastaan kansainvälisiä asiakkaita ja kansainvälistyminen on käynnissä• Matkailukeskukset ovat verkottuneet omalla vaikutusalueellaan sijaitsevien yritysten ja muiden matkailukeskusten kanssa mm. yhteistyön tiivistäminen kansainvälisessä toiminnassa• Ilmaston muutoksiin varauduttu <p>Julkisen ja yksityisen sektorin panostukset tulee kohdistaa erityisesti infrastruktuurin ja alueen kokonaisvetovoiman kasvun kehittämiseen</p>	<p>B: Kansalliset matkailukeskukset</p> <ul style="list-style-type: none">• Tunnetaan kotimaassa ja pääosa matkailijoista on kotimaisia• Käynnistetty systemaattinen laadunkehittämisprosessi• Edellytykset kehittyä ympärivuotiseksi matkailukeskukseksi• Palvelutarjonnassa ja matkailun tukitoiminnoissa vielä kehittämistä• Ollaan käynnistämässä kokonaisvaltaista kehittämisohjelmaa – Master Plan• Saavutettavuus on varmistettu erityisesti kotimaisien matkailijoiden näkökulmasta• Matkailutoimijoiden yhteistyö on käynnistetty <p>Panostukset palveluiden kehittämiseen ja monipuolistamiseen sekä infrastruktuuriin.</p>
--	--

Heinolan seudulla Vierumäen liikunta-, koulutus- ja vapaa-ajan keskusta on kehitetty matkailukeskusajattelun mukaisesti (Suomen urheiluopisto, liikunta- ja urheilupaikat, Vierumäen Liikunta- ja Terveyskeskus, Vierumäki Country Club Oy, Vierumäki Golf Club Oy, Vierumäki Golf Oy, Hotelli Scandic Vierumäki, Haaga-Helia ammattikorkeakoulun Vierumäen yksikkö).

Matkailun kehittämistoiminta kohdistetaan strategisena painopistealueena matkailukeskusten kehittämisen rinnalla teemapohjaisten tuotteiden ja palvelujen kehittämiseen. Strategiassa mainitut tuote- ja palvelutuotteet ovat:

Lumi- ja joulutuotteet innovatiiviset lumi- ja jääaktiviteetit	Vesistötuotteet sisävesi- ja rannikkoristeilyt, kalastustuote, vuokraveneily, melonta
Suomalaisen hyvinvointituotteet rentoutuminen (anti-stress), hemmotteleminen, terveys & liikunta, tyky- ja tyhy-toiminta	Tapahtumat tapahtumien järjestäminen nykyistä ammattimaisemmaksi ja paremmin kannattavaksi liiketoiminnaksi

(Suomen matkailustrategia vuoteen 2020 & Toimenpideohjelma vuosille 2007 – 2013, 2006).

Heinolan seudulla teemapohjaista matkailun kehittämistä ohjaa maakunnallinen elinkeinostrategia, sen strateginen painopiste ”Metropolialueen toinen kasvukeskus” ja sen mukainen tavoite 2015:

”Alueella on syntynyt elämysten tuotantoon, terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä vahvoja kasvuyrityksiä, jotka toimivat myös kansainvälisillä markkinoilla. Alueen vapaa-ajan matkailun kärkituotteet liittyvät liikuntaan ja hyvinvointiin. Uudenlaisella konseptoinnilla ja tuotekehityksellä on kulttuuriin, liikuntaan ja hyvinvointiin liittyvät palvelut kytketty osaksi tapahtumamatkailua ja työsidonnaista matkailua, josta on tullut kasvava matkailuyritystoiminnan alue. Alueen tapahtumaosaaminen on valtakunnallista huippua.”

Tavoitteen saavuttamista tuetaan strategisella kehitysohjelmalla Kulttuuriin, liikuntaan ja hyvinvointiin liittyvien palveluiden kasvun ja kansainvälistymisen tukeminen osana työ- ja tapahtumamatkustusta (2009-2015): Vauhditetaan **hyvinvointiin ja liikuntaan liittyvien investointien** toteutumista alueella; rakennetaan **kulttuuri-, liikunta- ja hyvinvointipalveluiden tuotekehitystä ja kansainvälistymistä** tukevia kehittämishankkeita.

(Lahden alueen kilpailukyky- ja elinkeinostrategia 2009 – 2015, 2009)

Vuoden 2009 lopulla valmistunut Päijät-Hämeen matkailustrategia 2010-2015 ohjaa maakunnan matkailun kehittämistä seuraavien vuosien ajan. Strategia määrittelee Päijät-Hämeen matkailun visioksi 2015:

”Päijät-Häme on Suomen yhteiskuntavastuullisin hyvinvointi - ja tapahtumamatkailun maakunta, joka tarjoaa asiakkailleen monipuolisen palveluverkoston. Päijät-Hämeen matkailuelinkeino hyödyntää pääkaupunkiseudun vetovoimaa ja Pietarin läheisyyttä.”

Keskeiset strategiat vision saavuttamiseksi ovat matkailuyritysten yhteiskuntavastuullisuuden kehittäminen, tapahtumamatkailun kehittäminen (urheilu- ja liikuntatapahtumat, työsidonnaiset tapahtumat), hyvinvointimatkailun kehittäminen, maakunnallisen monipuolisen palveluverkoston kehittäminen ja pääkaupunkiseudun sekä Pietarin läheisyyden hyödyntäminen.

(Päijät-Hämeen matkailustrategia 2010-2015, 2009)

3.3 Heinolan seudun liikenteellinen ja viestinnällinen saavutettavuus

Matkailun kehittämisen näkökulmasta Heinolan saavutettavuutta määrittää kolme keskeistä tekijää:

- osa Päijät-Hämeen maakuntaa (Lahti Region)
- sijainti Suomen metropolialueella (Helsinki)
- läheisyys kysynnältään kasvaviin Baltian ja Venäjän (erityisesti Pietarin alueen) matkailun lähtöalueisiin

3.4 Matkailun nykytila seudun kunnissa

3.4.1 Heinola

<p style="text-align: center;">Virta vie Heinolaan 170-vuotiaaseen 20 000 asukkaan ja 3400 vapaa-ajan asunnon kaupunkiin</p> <p>Visio 2015: Vetovoimainen ja viihtyisä Heinola on palveluvarustukseltaan etenkin perheiden tavoitteleva asuinpaikkakunta ja yritystoimintapaikka</p> <p style="text-align: center;">Heinola-valtuuskunta</p> <p>Rekisteröity majoituskapasiteetti vuonna 2009 on n. 600 huonetta ja 1400 vuodepaikkaa</p> <p>Rekisteröityjä yöpymisiä vuonna 2008 oli n. 170 000 (65,7 % vapaa-aika, 34,3 % työ) Vertailu Lahti: n. 220 000 (36 % vapaa-aika, 62 % työ)</p> <p>Rekisteröityjä yöpymisiä vuonna 2008 oli n. 170 000 (97,3 % kotimaiset, 2,7 % ulkomaiset) Vertailu Lahti: n. 220 000 (69,5 % kotimaiset, 30,5 % ulkomaiset)</p> <p style="text-align: center;">Koko Päijät-Hämeeseen yli 1,1 milj. kotimaan vapaa-ajanmatkaa (2008)</p>	
Matkailuneuvonta ja –markkinointi kaupungin kulttuuritoimen vastuulla	Majoituspalvelut: Vierumäki, Kumpeli, Valo, Camping Heinäsaari
Luontovetovoima ja -aktiviteetit: vesistöt, veneily, risteilyt, kalastus, Lintutarha, maastoreitit	Kulttuurivetovoima ja -aktiviteetit: kansallinen kaupunkipuisto, historiakohteet
Tapahtumat: Heinolan kesäteatteri, Löylyn MM, Heinolassa Jyrää, Heinolan Sinfonietta	Vierumäen kehittäminen matkailukeskusajattelun mukaisesti ja valtatie 4/5 liikennevirtojen matkailullinen hyödyntäminen

3.4.2 Sysmä

<p style="text-align: center;">Sysmän kulttuuripitäjä 567-vuotias 4500 asukkaan ja 3600 vapaa-ajan asunnon kunta</p> <p>Visio 2015: monipuolisen kulttuurin ja aktiivisen elinkeinoelämän ihmisläheinen Päijänteen rantakunta, johon laadukkaat palvelut, asuminen ja vapaa-ajan vietto luovat lisääntyvää vetovoimaa</p> <p style="text-align: center;">Yksi Sysmä –hanke</p>	
Matkailuneuvonta ja –markkinointi kunnan elinkeinotoimen vastuulla	Majoituspalvelut: Hotelli Uoti, mökkimajoitusta, leirintäalue, maaseutumatkailua
Luontovetovoima: Päijänne ja Tainionvirta, Saaristotie/Rantatie, Kammiovuori, Päijätsalon luonnonpuisto	Kulttuurivetovoima: kartanokulttuuri, sahtiperinne
Tapahtumat: Sysmän Suvisoitto (Finland Festivals), Kirjakyläpäivät (Sysmän Kirjakylä)	Uuden matkailukohteen rakentaminen maankäytöllisesti mahdollista ns. Ilolan alueelle

3.4.3 Hartola

Hartolan kuningaskunta 225-vuotias 3500 asukkaan ja 2300 vapaa-ajan asunnon kunta Hartola on mukana Päijät-Hämeen alueen UusiKunta-kuntaliitosselvityksessä.	
Matkailuneuvonta ja -markkinointi kunnan elinkeinotoimen vastuulla	Majoituspalvelut: Linna-Hotelli, Gasthaus Koskenniemi, mökkimajoitusta, leirintäalue, maaseutumatkailua
Luontovetovoima: Jääsjärvi, ja Tainionvirta, perinnesillat, Purnuvuori (Vuorenkylän luontopolku)	Kulttuurivetovoima: kartanokulttuuri, sahtiperinne
Aktiviteetit: Hiihtokeskus Purnu, Hartola Golf	Liikekeskus Kruunun rakentaminen ja nelostien (valtatie 4) liikennevirtojen matkailullinen hyödyntäminen

4 Heinolan seudun matkailun strategiaohjelma 2010 - 2015

4.1 Heinolan seudun matkailun visio 2020

Heinolan seutu on vuonna 2020 metropolialueen VAPAA-AJAN MATKAILUN KESKUS, joka tarjoaa innovatiivisia vapaa-ajanpalveluja yhdistämällä monipuoliset asumisen ja majoittumisen muodot, tapahtumat, liikunta- ja hyvinvointipalvelut, kulttuuripalvelut sekä erilaisia harrastamiseen liittyviä sisältöjä.

Heinolan seudun matkailupalveluita myydään markkinointinimellä Heinola Resort.

4.2 Heinolan seudun matkailun tavoitteet 2015

Rekisteröity maksullinen majoitus

- majoituskapasiteetin lisääminen 1600 vuodepaikalla
- viipymän piteneminen vuodekäyttöasteeseen 40 %
- matkailijoiden rahankäytön kasvu 5%
- uuden kapasiteetin tuomia rekisteröityjä yöpymisiä 230 000
- uuden kapasiteetin tuoma majoituksen sisältävän matkailun matkailutulo n. 21,9 m€
- tämän työllisyysvaikutus yhteensä matkailun ja siihen liitännäisillä toimialoilla n. 165 htv

Vapaa-ajan asuminen

- uusia vapaa-ajan asuntoja 600 kpl
- uuden kapasiteetin, viipymän pidentymisen (5 %) ja vuositasolla kulutettavan rahamäärän kasvun (10 %) aikaansaama seudulle tulevan matkailutulon kasvu n. 3,8 m€
- tämän työllisyysvaikutus yhteensä matkailun ja siihen liitännäisillä toimialoilla n. 30 htv

Päiväkävijät

- päiväkävijöiden määrän kasvu vuodessa 200 000 kävijää
- tämän aikaansaama matkailutulon kasvu 12 m€
- tämän työllisyysvaikutus yhteensä matkailun ja siihen liitännäisillä toimialoilla n. 90 htv

Esitetyt tavoitteet perustuvat arvioihin, joiden perustelut on esitetty liitteessä 4.

4.3 Heinolan seudun matkailun strategiat 2010 - 2015

4.3.1 Vapaa-ajan matkailun liiketoiminnan fokusointi: teemat ja kohderyhmät

Valitaan Heinolan seudun vapaa-ajan matkailuun selkeät teemat, joihin kehittäminen kohdistetaan. Näitä ovat:

- o **liikunta- ja hyvinvointimatkailu**
- o **kulttuurimatkailu**
- o **vesistömatkailu**

Valitaan Heinolan seudun matkailuun selkeät kohderyhmät, joihin kehittäminen, markkinointi ja myynti kohdistetaan. Näitä ovat:

- o **kotimaiset aktiviteettilomailijat**
- o **vapaa-ajan asukkaat**
- o **päiväkävijät erityisesti metropolialueelta**
- o **venäläiset ja keskieurooppalaiset vapaa-ajan matkailijat**
- o **+50 vuotiaat**

Matkailun kehittämistyössä on huomioitava, että vapaa-ajan matkailun kehittämisen tulee tukea myös työperustaisen matkailun kehittymistä. Tällöin vapaa-aikaan kehitettävät toimintaympäristöt, tuotteet ja palvelut soveltuvat yritysten ja muiden organisaatioiden kokousten, koulutustilaisuuksien sekä sidosryhmätilaisuuksien tuki- ja oheispalveluiksi.

4.3.2 Matkailusisältöjen kehittäminen

Kehitetään Heinolan seudun vapaa-ajan matkailuun uusia sisältöjä, eli luodaan matkailijoille uusia syitä saapua Heinolan seudulle. Ensisijaisia kehitettäviä sisältöjä ovat:

- o **nykyiset ja uudet tapahtumat**
- o **monipuoliset vapaa-ajan palvelut**

Näitä kehitetään erityisesti valittuihin teemoihin; liikunta- ja hyvinvointimatkailuun, kulttuurimatkailuun sekä vesistömatkailuun. Tapahtumia, liiketoimintamalleja ja palveluita kehitetään sekä kesäettä talviajalle.

Tapahtumilla tarkoitetaan mm.

- o yleisötapahtumia
- o kilpailu- ja turnaustapahtumia
- o harrastajille suunnattuja tapahtumia
- o yritysten asiakas-, sidosryhmä- ja henkilöstötapahtumia
- o näyttelyitä ja produktioita

Tapahtumiin kehitettävät toimintamallit, sisällöt ja palvelut toimivat pysyvien liiketoimintamallien ja vapaa-ajan palveluiden kehittämisalustoina. Saamalla matkailijat tapahtuma-asiakkaiksi luodaan lisäksi perustaa jatkuvammille asiakassuhteille.

Vapaa-ajan palveluita kehitetään kahdella tasolla:

- 1) leirit, koulutukset ja muut yhteisohjelmat vapaa-ajan ryhmille
- 2) yksittäin ostettavat palvelut kuluttajille

Vapaa-ajan palveluilla tarkoitetaan mm.

- o harrastamiseen liittyviä palveluja
- o rentoutumiseen ja virkistymiseen liittyviä palveluja
- o ohjelmapalveluja
- o käyntikohteita

Palveluiden kehittämisessä tulee huomioida myös kuntien tarjoamat liikunta- ja kulttuuripalvelut.

4.3.3 Majoitus- ja vapaa-ajan asunoinvestointien edistäminen

a) Uusien majoitusratkaisujen kehittäminen

Hankitaan Heinolan seudulle määrätietoisesti investoreita ja rakennuttajia, jotka kehittävät ja rakentavat uusia majoituskohteita. Heinolan seudulle on tärkeää saada monipuolisia ja eri hintatason majoitusratkaisuja. Majoitusratkaisuja kehitetään Vierumäen palvelujen yhteyteen, kuntien keskustoihin sekä luonto-vesistöympäristöön.

Uusia majoitusratkaisuja voivat olla esimerkiksi:

- o uudenlaiset, yksilölliset design-hotellihuoneet
- o moderni camping-karavaanarialue
- o sähköisesti varattava halpahotelli kaupungin keskustassa

b) Uusien vapaa-ajan asuntojen kehittäminen

Kehitetään olosuhteita, jotka mahdollistavat uusien mökki-investointien toteuttamisen Heinolan seudulla. Etsitään yksityisiä henkilöitä ja perheitä sekä mahdollisesti yrityksiä investoimaan tontteihin sekä lomamökkeihin ja –huviloihin Heinolan seudulla. Lisäksi etsitään investoreita ja rakennuttajia, jotka kehittävät ja rakentavat Heinolan seudulle uusia vapaa-ajan asumisen ratkaisuja.

Uusia vapaa-ajan asunoratkaisuja voivat olla esimerkiksi:

- o erilaiset loma- ja kakkosasunnot kaupungin / kunnan keskustassa
- o ekologisista periaatteista rakennetut lomahuvilat
- o Reumasairaalan yhteyteen rakennettavat vapaa-ajan terveysasunnot

4.3.4 Innovatiivisten vapaa-ajan palvelukonseptien kehittäminen

Kehitetään Heinolan seudulle innovatiivisia vapaa-ajan palvelukokonaisuuksia yhdistämällä tulevaisuuden trendien mukaisesti majoitus- ja asumisratkaisujen yhteyteen erilaiset kehitettävät vapaa-ajan palvelut. Palvelukokonaisuuksissa huomioidaan uudella tavalla ekologisuus ja esteettisyys. Eri-tyistä huomiota kiinnitetään palveluiden helppoon saatavuuteen.

Uudet palvelukokonaisuudet tuotetaan siten, että matkailija voi esimerkiksi:

- o ostaa vaivattomasti elämyskokonaisuuden, joka sisältää yön hotellin ainutlaatuisessa design-huoneessa, valitut tapahtumapalvelut sekä sisävesiristeilyn maukkaine lähiruoosta valmistettuine gourmet-aterioineen
- o asua upeasti sisustetussa, modernein laittein varustetussa vapaa-ajan asunnossa kaupungin keskustassa, joka sisältää viikoittaisen hieronnan ja viikoittaisen soittotunnin sekä kaupungin palvelut asunnon välittömässä läheisyydessä

4.3.5 Kaupunki- ja kuntakeskustojen kehittäminen

Kehitetään Heinolan seudun kunta- ja kaupunkikeskustoja ja niiden palveluja tukemaan ja hyödyntämään kiinteästi ja tehokkaasti vapaa-ajan matkailua.

Kehitetään

- o keskusta-alueista nykyistä viihtyisämpiä vapaa-ajanviettoympäristöjä, erityisenä kehittämisen kohteena torit, puistot ja vesistöympäristöt
- o palveluyritysten palveluosaamista ja tarjontaa kohdistetusti vapaa-ajan matkailijoille, huomioiden kansainväliset matkailijat
- o palveluyritysten saavutettavuutta erityisesti sesonkiaikoina

4.3.6 Tienvarsikohteiden kehittäminen

Kehitetään E4/E5 –tienvarsikohteita monipuolisemmiksi ja kiinnostavammiksi pysähdyspaikoiksi. Tienvarsikohteita kehitetään jokaisessa Heinolan seudun kunnassa. Erityisiä kehittämisen kohteita ovat:

- o tienvarsikohteiden myyvyuden ja pysäyttävyyden kehittäminen
- o uusien palvelusisältöjen ja –konseptien kehittäminen
- o tienvarsikohteinen elämyksellistäminen
- o tienvarsikohteiden toiminta Heinolan seudun vapaa-ajan matkailun info- ja jakelupisteinä

4.3.7 Matkailun kaupankäynnin tehostaminen

Kehitetään Heinolan seudun matkailuyritysten markkinointi- ja myyntiosaamista sekä toimintamalleja yritysکوhtaisesti. Heinolan seudulle luodaan lisäksi seudullisen matkailumarkkinoinnin ja –myynnin toimintamalli. Näitä kehittämällä Heinolan seudun matkailuyrityksillä on tulevaisuudessa hyvät valmiudet myydä omien palveluidensa lisäksi toistensa palveluja.

Kehitetään seutumarkkinointiin ja -myyntiin toimintamalli, jonka rahoittamisessa ja toteuttamisessa ovat mukana Heinolan seudun kunnat, matkailuyritykset sekä kaupan ja palvelualan yritykset laajemmin. Uudella toimintamallilla ei pyritä korvamaan Lahti Travelin palveluja, vaan täydentämään ja tukemaan niitä.

Markkinoinnin ja myynnin kehittäminen on liiketoiminnallisen onnistumisen ja menestymisen ehdoton edellytys. Poissa näkyvistä –poissa mielestä –tilanteesta on päästävä tilanteeseen, jossa Heinolan seutua markkinoidaan yhtenäisellä profiililla kiinnostavana vapaa-ajan kohteena. Tehokkaalla viestinnällä ja myyntityöllä on päästävä potentiaalisten asiakkaiden mieliin, todelliseksi vaihtoehdoksi vapaa-ajan matkailun markkinoilla. Markkinointia ja myyntiä tulee tehdä systemaattisesti ja pitkäjänteisesti. Seudun keskeisten viestien on oltava samat kaikessa markkinoinnissa. Viestin tulee olla selkeä, tunnistettava ja erilaistava. Heinolan seudun tulee näkyä monin tavoin, juttuina ja myyvinä mainoksina, eri medioissa. Erityistä huomiota on kiinnitettävä sähköiseen markkinointiin ja myyntiin, niin yritys- kuin seututasollakin.

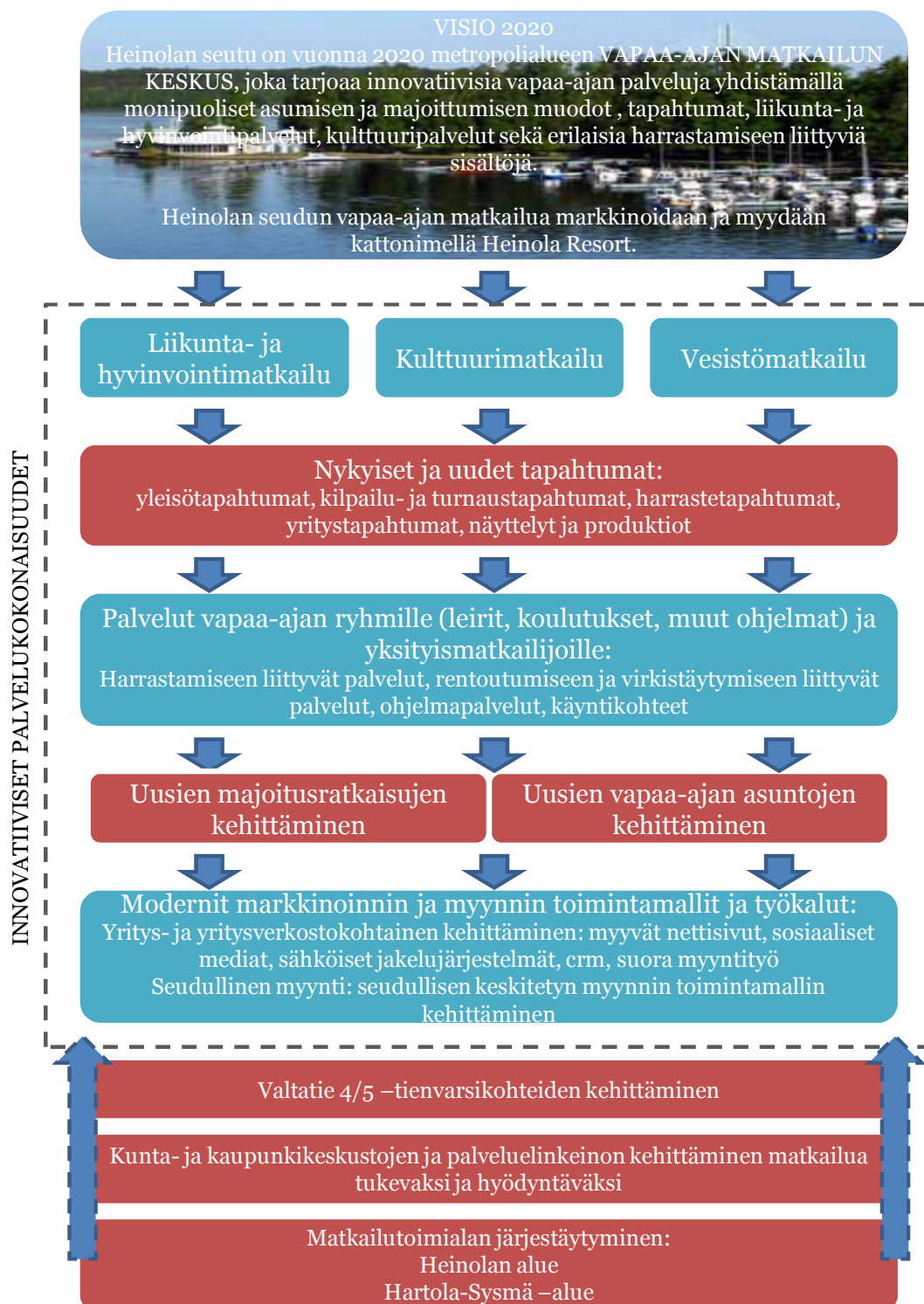
Selvitetään mahdollisuudet Heinolan seudun matkailun markkinointiin ja myyntiin yhteisen brändin (Heinola Resort) alla.

4.3.8 Matkailutoimialan järjestäytyminen

Kunnat toimivat matkailuliiketoiminnan kehittämisen mahdollistajina ja osaltaan palveluntuottajina. Matkailun kehittäminen ja myynti organisoidaan seuraavasti:

- o Hartola-Sysmä –alueelle palkataan yksi henkilö kehittämis- ja myyntitehtäviin
- o Heinolan alueelle palkataan yksi henkilö kehittämis- ja myyntitehtäviin
- o henkilöt sijoittuvat valittuihin matkailun kärkiyrityksiin tukien ja hyödyntäen näiden vahvaa sijoittumista matkailukentällä
- o aluksi toiminta mahdollistetaan hanketoiminnalla, myöhemmin toiminta vakiinnutetaan osaksi matkailun liiketoimintaa julkisen rahoituksen vähetessä

Matkailun kehittämisessä on olennaista, niin kuin muussakin elinkeinokehittämisessä, julkisen ja yksityisen sektorin vahva yhteistyö. Onnistuminen on mahdollista, kun seudun keskeiset toimijat yritysten edustajista kuntien luottamus- ja virkamiehiin uskovat seudun ja toimialan tulevaisuuden menestymiseen. Etenkin alkuvaiheessa asioita täytyy käynnistää julkisin varoin, mutta toiminnan kehittyessä rahoituksen painopistettä tulee siirtää liiketoimintavetoiseksi.

Kuva 2. Heinolan seudun matkailun strategiat 2010-2015.

5 Heinolan seudun matkailu- ja palvelualojen kasvuohjelma 2010 - 2012

5.1 Matkailuyritysten yhteistyökulttuurin kehittäminen

Heinolan seudun matkailun kehittämisen strategiaohjelmassa 2010 – 2015 (luku 4) esitettyjen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamiseksi esitetään kehittämishankkeiden ja –ohjelmien (luku 5.2.) käynnistämistä. Näiden hankkeiden toteuttamiseen liittyen, mutta myös niiden toteuttamistavoista riippumatta, on Heinolan seudun matkailun kehittämisen keskeisenä haasteena matkailuyritysten ja muiden matkailutoimijoiden yhteistyökulttuurin voimakas vahvistaminen. Yhteistyökulttuuria vahvistettaessa mukaan on saatava laajasti myös matkailu- ja vapaa-ajan palvelutarjontaan liittyvät muut palveluyritykset.

Yhteistyökulttuurin vahvistaminen on ensisijaisesti matkailuyritysten omalla vastuulla, mutta seudun kuntien elinkeinotoiminnasta vastaavien ja yrittäjäjärjestöjen tehtävänä tulee olla matkailuyritysten ja muiden matkailutoimijoiden yhteydenpitoa ja yhteistyötä edistävien tilaisuuksien ja muun toiminnan organisointi.

Tavoitteena on, että seudun matkailuyritykset tuntevat toistensa tarjoamat palvelut ja toimintatavat. Lisäksi yritykset osaavat markkinoida asiakkailleen omien palvelujensa lisäksi myös seudun muita matkailupalveluja ja yhdessä paketoita vetovoimaisia palvelukokonaisuuksia.

Toimenpiteitä voivat olla mm. matkailuyritysten aktiivinen tiedottaminen omasta tarjonnastaan toisilleen, teemallisten yhteistapaamisten järjestäminen seudun eri matkailukohteissa ja -yrityksissä sekä tavoitteellisten benchmarking-matkojen järjestäminen seudun ulkopuolisiin matkailukohteisiin ja -yrityksiin.

Heinolan seudun matkailuyritysten ja muiden matkailutoimijoiden yhteistyökulttuurin kehittämisen tärkeimmät painopisteet:

- Vuorovaikutteisten ja kaikkia osapuolia hyödyttävien yhteyksien syntyminen Vierumäen liikunta-, koulutus- ja vapaa-ajan keskuksen matkailu- ja vapaa-ajan palvelutoiminnan ja Heinolan seudun muiden matkailuyritysten ja -toimijoiden välille
 - o Heinolan seudun muiden matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen kehittyminen ja niiden aktiivinen tarjonta täydentää Vierumäen omaa palvelutarjontaa ja edistää Vierumäen kehittämistä matkailukeskusajattelun mukaisesti
 - o Vierumäen matkailu- ja vapaa-ajan toiminnan asiakasvirtojen hyödyntäminen Heinolan seudun muissa matkailu- ja palveluyrityksissä kasvattaa näiden asiakasvirtojen seudulle jättämää matkailutuloa
- Sysmän ja Hartolan matkailuyritysten ja -toimijoiden aktiivisen yhteistyön syntyminen
 - o Sysmällä ja Hartolalla on runsaasti yhteisiä aihealueita teemapohjaisessa tuotekehityksessä ja yhteistyö on avain vetovoimaisten tapahtumien ja matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen syntymiselle ja voimavarojen tehokkaalle käytölle sekä majoitus- ym. kapasiteetin tehokkaalle myynnille
- Yhteistyökulttuurin kehittäminen sisältää myös avoimen ja innovatiivisen suhtautumisen ylläpitämistä ja uusiin mahdollisuuksiin tarttumista myös Heinolan seudun lähialueiden matkailuyrittäjien ja -toimijoiden kanssa:
 - o Päijät-Häme ulottuvuus (Lahti Travel, Lahden alue, Päijät-Hämeen maakunta)
 - o Etelä-Päijänne ulottuvuus (Päijänteen kansallispuisto, Asikkala, Padasjoki)
 - o Itä-Häme ulottuvuus (ns. kehityskäytävä, Pertunmaa, Joutsa, Luhanka)

5.2 Kehittämishankkeet ja -ohjelmat

5.2.1 Heinolan seudun matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen sisältötuotannon kehittämishanke 2010 - 2012

Sisältötuotannon kehittämishankkeen avulla toteutetaan tämän master plan suunnitelman strategiaohjelmasta ensisijaisesti kohtia:

1. Vapaa-ajan matkailun liiketoiminnan fokusointi: teemat ja kohderyhmät
2. Matkailusisältöjen kehittäminen

Sisältötuotannon kehittämishankkeen teemoja ovat liikunta- ja hyvinvointimatkailu, kulttuurimatkailu sekä vesistömatkailu. Kaikkia teemoja kehitettäessä tapahtumien ja palvelujen asiakaskohderyhmiä ovat:

- o kotimaiset aktiviteettimailijat
- o vapaa-ajan asukkaat
- o päiväkävijät erityisesti metropolialueelta
- o venäläiset ja keskieurooppalaiset vapaa-ajan matkailijat
- o +50-vuotiaat

Valittuja teemoja, kehittämisen kohteita ja toimijoita täsmennetään seuraavasti:

Liikunta- ja hyvinvointimatkailu

Teeman mukaisia sisältöjä, tapahtumia ja palveluja kehitettäessä tukeudutaan erityisesti kansallisen tason strategiaan **Suomalaisen hyvinvointimatkailun kehittämisstrategia kansainvälisillä markkinoilla 2008 - 2013 (MEK 2008)**.

Lisäksi huomioidaan mm. seuraavien kansallisten strategioiden ja kehittämisohjelmien linjauksia (MEK 2008 – 2009): Pyöräilymatkailun kehittämisstrategia 2009 – 2013, Vaelluksen ja sauvakävelyn kehittämisstrategia 2009 – 2013, Wildlife matkailutuotteiden kehittämisstrategia 2009 – 2013, Hevosmatkailun kehittämisstrategia 2009 – 2013.

Heinola

Vierumäen liikunta-, koulutus- ja vapaa-ajan keskus	Kylpylähotelli Kumpeli	Heinolan kaupunki	Muut
liikunta- ja urheilupaikat ja –aktiviteetit	vuonna 2010 valmistuva uusi kylpylä ja sen palvelut (wellness, tyky / tyhy)	liikunta- ja urheilupaikat ja –aktiviteetit	ohjelmalveluyritysten tuottamat aktiviteetit
luonto- ja liikuntareitit		luonto- ja liikuntareitit	mahdollinen Heinolan kirkonkylän (Laajalahti – Sulkavankoski) alueen matkailurakentaminen ja siihen liittyvä luonto- ja liikuntamatkailun kehittäminen (mm. yhteys Repoveden kansallispuistoon)
kaksi golfkenttää (kolmas suunnitteilla)	kehitettävät ohjelmalvelut mm. Piimäkallion erämaamaja	Heinolan kansallinen kaupunkipuisto	
wellness-palvelut (rentoutuminen, hemmottelu)		Saksalan seikkailukeskus	
tyky- ja tyhy-palvelut		Paistjärven retkeilyalue	mahdollinen Reuman sairaalan perinteitä ja osaamista hyödyntävä terveysmatkailun kehittäminen

Sysmä

Sysmän kunta	Muut
liikunta- ja urheilupaikat ja -aktiviteetit	ohjelmapalveluyritysten tuottamat aktiviteetit (erityisesti ratsastus Vaellustalli Starhill Stable)
luonto- ja liikuntareitit	mahdollinen Iolan alueelle kaavoitettu majoitusrakentaminen hyvinvointimatkailuun kiinnittyvän tila- ja palvelukonseptin mukaisesti

Hartola

Hartola Golf	Hartolan kunta	Muut
golf	liikunta- ja urheilupaikat ja -aktiviteetit luonto- ja liikuntareitit	ohjelmapalveluyritysten tuottamat aktiviteetit (erityisesti laskettelu Hiihtokeskus Purnu) mahdollinen Linna-hotellin ja Tollinmäen kartanon hyvinvointipalvelujen kehittäminen

Kulttuurimatkailu

Teeman mukaisia sisältöjä, tapahtumia ja palveluja kehitettäessä tukeudutaan erityisesti kansallisen tason strategiaan **Kulttuurimatkailun kehittämisstrategia kansainvälisille markkinoille 2009 - 2013 (MEK 2008)**.

Kuntakohtaiset täsmennykset:

Heinola

Heinolan kaupunki	Muut
tapahtumatuotannot (Kesäteatteri, Jyrää, Löyly, Sinfonietta)	Vierumäen kulttuurituotannot
Lintutarha	yhdistysten ja luovien alojen yritysten tuotannot
Heinolan museot	tulevaisuudessa mahdolliset sauna- ja ruokakulttuureja hyödyntävät tapahtumat ja palvelut
Heinolan kansallinen kaupunkipuisto	
muut kulttuuritilat ja -aktiviteetit	

Sysmä

Sysmän Suvisoitto	Sysmän Kirjakylä	Sysmän kunta	Muut
Finland Festival Lasten Suvisoitto	yhteistyö Hartolan toimijoiden kanssa eurooppalainen verkosto	muut kulttuuritilat ja -aktiviteetit	käyntikohteet mm. Mynnilän Arboretum, Onkiniemen kohteet yhdistysten ja luovien alojen yritysten tuotannot tulevaisuudessa mahdolliset kartano- ja sahtikulttuureja hyödyntävät tapahtumat ja palvelut

Hartola

Hartolan kunta	Muut
Hartolan markkinat muut kulttuuritilat ja -aktiviteetit	käyntikohteet mm. Itä-Hämeen museo ja Opistonmäki yhdistysten ja luovien alojen yritysten tuotannot tulevaisuudessa mahdolliset kartano- ja sahtikulttuureja hyödyntävät tapahtumat ja palvelut

Vesistömatkailu

Teeman mukaisia sisältöjä, tapahtumia ja palveluja kehitettäessä tukeudutaan mm. seuraavien kansallisten strategioiden ja kehittämissuunnitelmien linjauksiin:

Venealan tekniikan, muotoilun ja elinkeinotoiminnan haasteita. Toimialaohjelman esiselvitys. (TEKES 2007)
Kalastusmatkailun kehittämisen valtakunnallinen toimenpideohjelma 2008–2013 (MMM 2008)
Melontamatkailun kehittämissuunnitelma 2009-2013 (MEK 2008)

Kuntakohtaiset täsmennykset:

Heinola

Veneily	Sisävesiristeilyt	Kalastus	Melonta
satamapalvelut (kaupunki ja yritykset) yhteistyö Etelä-Päijänteen alueella (Päijänteen kansallis-puisto, Päijänteen virkistysalueyhdistys ry, Juotavan hyvä Etelä-Päijänne ry)	yritykset mm. Päijänne Risteilyt Hilden Oy, KulkeeVettenHalki / Jorma Sainio, Padasjoen Laiva Oy yhteistyö Etelä-Päijänteen alueella	Kymen virta, Jyrängönkoski, Ruotsalainen, Konnivesi, muut koski- ja järvalueet, uudet ohjelmapalveluyritykset, majoitusyritykset, harrastusyhdistykset yhteistyö koko Heinolan seudulla	koski- ja järvalueet, reitit, ohjelmapalvelut yhteistyö koko Heinolan seudulla

Sysmä

Veneily	Sisävesiristeilyt	Kalastus	Melonta
satamapalvelut (kunta ja yritykset)	yritykset mm. Päijänne Risteilyt Hilden Oy, KulkeeVettenHalki / Jorma Sainio, Padasjoen Laiva Oy	Päijänne, Tainionvirta, muut koski- ja järviolueet, uudet ohjelmapalveluyritykset, majoitusyritykset, harrastusyhdistykset	Päijänne, Tainionvirta, muut koski- ja järviolueet, reitit, ohjelmapalvelut
yhteistyö Etelä-Päijänteen alueella (Päijänteen virkistysalueyhdistys ry, Juotavan hyvä Etelä-Päijänne ry)	yhteistyö Etelä-Päijänteen alueella	yhteistyö koko Heinolan seudulla	yhteistyö koko Heinolan seudulla
Päijänteen kansallispuisto			

Hartola

Kalastus	Melonta
Tainionvirta, muut koski- ja järviolueet, uudet ohjelmapalveluyritykset, majoitusyritykset, harrastusyhdistykset	Tainionvirta, muut koski- ja järviolueet, reitit, ohjelmapalvelut
yhteistyö koko Heinolan seudulla	yhteistyö koko Heinolan seudulla

Valittuja teemoja kehitetään seuraavilla toimenpiteillä:

A. Nykyisten tapahtumien kasvattaminen

Toimenpiteen kohteena ovat seudun nykyiset tapahtumat, tapahtumatuotannot ja -järjestäjät. Tapahtumat voivat olla yleisötapahtumia, harrastetapahtumia tai yritysten asiakas-, sidosryhmä ja henkilöstötapahtumia. Tapahtumat ovat vesistöihin, liikuntaan ja hyvinvointiin sekä kulttuuriin liittyviä tapahtumia

A.1. Kartoitusvaihe

Kartoitetaan seudun nykyisten tapahtumien, tapahtumatuotantojen ja -järjestäjien nykytila ja tahtotila toiminnan kasvattamiseen ja osaamisen kehittämiseen. Kartoitetaan toiminnan kasvattamisen ja osaamisen kehittämisen mahdollisuudet ja esteet.

A.2. Kehittämisen vaihe

Laaditaan kasvu- ja kehittämishakuisille tapahtumille, tuotannoille ja järjestäjille toimijakohtainen kasvusuunnitelma seuraavan mallin mukaisesti:

Kohderyhmäinnovaatiot		Sisältöinnovaatiot
nykyiset palvelut uusille asiakkaille	uudet palvelut uusille asiakkaille	
nykyiset palvelut nykyisille asiakkaille	uudet palvelut nykyisille asiakkaille	

Kehittämisen avainkohteita ovat:

nykyiset palvelut → laadun ja valikoiman parantaminen

uudet palvelut → kansainvälistyminen, ainutkertaiset ja kilpailuetuja tuovat palvelukokonaisuudet

nykyiset asiakkaat → myynnin ja markkinoinnin kehittäminen erityisesti sähköisissä jakelujärjestelmissä ja sosiaalisessa mediassa

uudet asiakkaat → kansainvälistyminen, tarkasti määritellyt uudet asiakassegmentit

Laaditaan kasvu- ja kehittämishakuisille tapahtumille, tuotannoille ja järjestäjille toimijakohtainen kehittämissuunnitelma seuraavan mallin mukaisesti.

Tapahtuman tuottamis- ja johtamisosaaminen	
Sisällöntuotannon osaaminen	Teknisen tuotannon osaaminen
Kaupallisen tuotannon osaaminen	

Kehittämisen avainkohteena on kaikilla osa-alueilla verkosto-osaamisen kehittäminen eli toimijoiden välisen ja ulkopuolisen tuottamis- ja tuotanto-osaamisen hyödyntäminen tapahtumien kehittämisessä.

B. Uusien tapahtumien luominen

Toimenpiteen kohteena ovat seudulla toimivat yritykset, järjestöt ja yhdistykset sekä julkisorganisaatiot, joilla on vesistöihin, liikuntaan ja hyvinvointiin sekä kulttuuriin liittyvää sisältöosaamista.

B.1. Kartoitusvaihe

Kartoitetaan seudulla tällä hetkellä tuotettavien vesistöihin, liikuntaan ja hyvinvointiin sekä kulttuuriin liittyvien sisältöjen potentiaalia uusien tapahtumien sisällöiksi. Kartoitetaan seudun rakennetun ja luontoympäristön mahdollisuuksia uusien tapahtumien sisällöiksi. Kartoitetaan em. potentiaalien sisältöjen mukaisia tarkasti kohdennettuja asiakassegmenttejä ja niiden tarpeita ja odotuksia. Kartoitetaan seudun vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden tarpeiden ja odotusten mukaisia mahdollisuuksia uusien tapahtumien sisällöiksi.

B.2. Kehittämävaihe

Kartoitusvaiheen perusteella luodaan runko sisältö- ja asiakaspotentiaalinarvioinnille ja uusien tapahtumien luomiselle seuraavan mallin mukaisesti:

Kohderyhmäinnovaatiot		Sisältöinnovaatiot
nykyiset tapahtumat uusille asiakkaille	uudet tapahtumat uusille asiakkaille	
	uudet tapahtumat nykyisille asiakkaille	

Tehdyn sisältö- ja asiakaspotentiaalinarvioinnin perusteella haetaan toimijoita luomaan uusia tapahtumia. Toimijoiden tärkeimpiä edellytyksiä ovat kyky yhdistellä erilaisia sisältöjä ainutkertaisella ja ennennäkemättömällä tavalla, kyky toimia kansainvälisesti ja kyky yhdistää sisältöihin sähköisiä jakelujärjestelmiä ja sosiaalisen median käyttöä sekä kyky toimia monenlaisissa tapahtumatuotantoon liittyvissä osaamisverkostoissa.

Uusia tapahtumia hankitaan myös aktiivisilla tapahtumahauilla seudulle (esimerkiksi urheilutapahtumat) ja kartoittamalla sellaisia olemassa olevia tapahtumia, joita voitaisiin siirtää seudulle.

C. Uusien matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen tuottamisen liiketoimintamallien kehittäminen

C.1. Kartoitusvaihe

Kartoitetaan kasvaneiden nykyisten tapahtumien ja luotujen uusien tapahtumien asiakasvirtojen tuomia mahdollisuuksia uusien, ympärivuotisten ja ammattimaisten matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen tuottamiseksi.

C.2. Kehittämävaihe

Valitaan kartoituksen perusteella potentiaalit sisällöt uusien liiketoimintamallien kehittämisen perustaksi. Laaditaan niiden perusteella liiketoimintakonseptit.

C.3. Pilotointivaihe

5.2.2 Heinolan seudun majoitus- ja vapaa-ajan asuntorakentamisen kehittämisohjelma 2010 - 2012

Majoitus- ja vapaa-ajan asuntorakentamisen kehittämisohjelman avulla toteutetaan tämän master plan suunnitelman strategiaohjelmasta ensisijaisesti kohtia:

3. Majoitus- ja vapaa-ajan asuntoinvestointien edistäminen
 - a) Uusien majoitusratkaisujen kehittäminen
 - b) Uusien vapaa-ajan asuntojen kehittäminen
4. Innovatiivisten palvelukonseptien kehittäminen

Majoitus- ja vapaa-ajan asuntorakentamista suunniteltaessa sekä majoituspalveluja ja vapaa-ajan asumista kehitettäessä asiakaskohderyhmiä ovat:

- o kotimaiset aktiviteettilomailijat
- o vapaa-ajan asukkaat
- o päiväkävijät erityisesti metropolialueelta
- o venäläiset ja keskieurooppalaiset vapaa-ajan matkailijat
- o +50-vuotiaat

Vapaa-ajan asuntorakentaminen ja vapaa-ajan asumisen kehittäminen

Vapaa-ajan asunnot ovat sekä perinteisiä loma-asuntoja (kesämökkejä) että taajamissa sijaitsevia ns. kakkosasuntoja. Vapaa-ajan asumisen kehittäminen perustuu toisaalta asiakaskohderyhmien vapaa-ajan lisääntymiseen ja joustavuuteen perustuvaan kysynnän kasvuun ja toisaalta Heinolan seudun vetovoimaisuuden paranemiseen sisältölähtöisen tapahtumien sekä matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen kehittämisen kautta.

Sysmässä ja Hartolassa loma-asuntojen määrää on maankäytöllisesti mahdollista lisätä n. 20 % ja molemmissa on useita maakuntakaavatasoisia varauksia uusille loma-asuntoalueille. Samoin Heinolan loma-asuntoalueilla on myös rakentamattomia tontteja.

Uusien loma-asuntojen (kesämökkien) rakentamista tulee seudun kunnissa edistää kannustamalla maanomistajia joko myymään tontteja rakentajille tai rakentamaan tontteja myytäväksi tai vuokrattaviksi loma-asunnoiksi. Tämän tehostamiseksi tarvitaan seudun kuntien yhteisiä markkinointitoimenpiteitä erityisesti pääkaupunkiseudulle ja Pietarin alueelle.

Nykyisten loma-asuntojen käyttöasteen (vuosittaisen viiptymän) nostamiseksi tulee seudun matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen sisältöjä, markkinointia ja myyntiä kohdistaa erityisesti myös vapaa-ajan asukkaille. Samoin seudun muiden palveluyritysten tulee suunnata tarjontaansa kohdistetummin vapaa-ajan asukkaille. Lisäksi seudulla tulee kehittää vapaa-ajan asukkaiden erityispalveluja kuten kiinteistö- ja kotityöpalveluja ja mahdollisesti asuntojen vuokrauspalveluja.

Erityisesti Heinolassa tulee panostaa kaupunkiympäristössä sijaitsevien vapaa-ajan asumisen (ns. kakkosasunnot) erilaisten ja uudenlaisten ratkaisujen luomiseen. Ratkaisuja tarvitaan asuntojen rakentamiseen tai saneeraamiseen, asuntojen erilaisiin omistusmuotoihin sekä asumiseen liitettävien monipuolisten palvelujen tuottamiseen.

Majoitusrakentaminen ja majoituspalvelujen kehittäminen

Majoitusrakentamisen suunnitelmia ja majoituspalvelujen kehittämistä täsmennetään kuntakohtaisesti seuraavasti:

Heinola

Heinolan majoituspalvelujen kehittäminen ja mahdollinen kapasiteetin kasvattaminen perustuvat Vierumäen liikunta-, koulutus- ja vapaa-ajan keskuksen (Suomen Urheiluopisto) toimintojen laajentamiseen sekä muualla kaupungin alueella toimivien nykyisten matkailuyritysten toiminnan kehittämiseen ja mahdolliseen uuden yritystoiminnan alkamiseen seuraavasti:

Vierumäen liikunta-, koulutus- ja vapaa-ajan keskuksen nykyinen majoituskapasiteetti on n. 2500 vuodepaikkaa muodostuen hotellihuoneista, huoneistomajoituksesta, huvilamajoituksesta ja luksuhuoneistoista (Vierumäki Country Club, Vierumäki Golf Resort, Vierumäki Golf Village)

Majoituskapasiteettia lisätään voimassa olevien suunnitelmien mukaan 4500 – 5000 vuodepaikkaan hotellikapasiteettia (Scandic Vierumäki, avataan toukokuussa 2010, 190 huonetta), uusia chalet-huoneistoja, huviloita ja viikkolomaosakkeita rakentamalla.

Majoituskapasiteetin lisääminen liittyy alueen muuhun rakentamiseen ja kehittämiseen. Suunnitelmiin sisältyvät mm. kolmas golfkenttä, lasten leikkipuisto ("Olympic Park") ja kauppakeskuspalvelut.

Vierumäen majoituspalvelujen kehittämisen yhteydet Heinolan seudun matkailun kehittämiseen:

- ➔ sisältötuotantohanke: liikunta- ja hyvinvointimatkailu (golf, laaja liikunta- ja hyvinvointipalvelujen tarjonta, wellness), aktiviteettitarjonnan laajentaminen vesistömatkailun (kalastus) ja kulttuurimatkailun (kulttuuritapahtumat) teemojen kautta
- ➔ myynnin kehittämishanke: mahdollinen yhteistyö Heinolan hankkeen kanssa
- ➔ maakuntakaava: kk7 Vierumäen kehittämisen kohdealue, Hyvään liikenteelliseen sijaintiin tukeutuva elinkeinoelämän, Suomen Urheiluopiston toimintojen, asumisen, kulttuuri- ja maisemiarvojen ja pohjavesivarojen alue, RMg3 Suomen Urheiluopiston golf-alue Suomen Urheiluopiston golfkenttäalue, eteläosa ja RMg4 Suomen Urheiluopiston golf-alue Suomen Urheiluopiston golfkenttäalue, pohjoisosa

Hotelli Kumpeli (120 huonetta, 240 vuodepaikkaa)

Majoituspalvelujen kehittäminen keväällä 2010 avattavan oman kylpyläosaston sekä Piimäkallion Erämaamajan ja Kartanoravintola Forskullan toimintojen kehittämisen kautta.

- ➔ sisältötuotantohanke: liikunta- ja hyvinvointimatkailu (wellness-palvelut kylpylässä, luonto- ja seikkailuliikunta-aktiviteetit Piimäkalliolla yhdessä Saksalan seikkailukeskuksen kanssa joko yhteistyössä tai itse operoimalla keskuksen toimintaa), aktiviteettitarjonnan laajentaminen vesistömatkailun (Forskulla, kalastus) ja kulttuurimatkailun (kulttuuritapahtumat) teemojen kautta
- ➔ myynnin kehittämishanke: Heinola
- ➔ maakuntakaava: mv4 Saksalan kehittämisen kohdealue, Saksalan seikkailukeskuksen matkailun ja virkistyskehittämisen kohdealue

Cronin's Cafe & Guesthouse, Hotelli-ravintola Tukkijätkä, Vidnäsin Kartano, Camping Heinäsaari, Paason Piriste-leirintäalue, Mammutilinna, lomamökkitarjonta Heinolan alueella (toiminnan kehittäminen ja mahdollinen kapasiteetin kasvattaminen)

- sisältötuotantohanke: kulttuurimatkailu (kulttuuritapahtumat), vesistömatkailu (veneily, kalastus, melonta)
- myynnin kehittämishanke: Heinola
- maakuntakaava: RM3 Heinäsaaren matkailupalvelujen alue, Käytössä oleva leirintäalue

Hotelli Valo (74 huonetta)

Reuman sairaalan alue ja sen vajaakäyttöiset kiinteistöt ovat tulevaisuudessa mahdollisia kohteita vapaa-ajan majoituksen ja asumisen investoinneille ja siten majoituspalvelujen kehittämiskohteita.

- sisältötuotantohanke: liikunta- ja hyvinvointimatkailu (mahdolliset uudet terveystuotteet)
- myynnin kehittämishanke: Heinola

Laajalahti – Sulkavankoski -alue (Orasmaa Oy)

Majoituspalvelujen ja/tai loma-asumisen rakentamista suunnitellaan ottaen huomioon eritasoiset ja ajallisesti joustavat majoitus- ja asumisratkaisut samoin kuin uudenlaiset palvelukonseptit. Alueen kehittämisessä on mahdollista huomioida yhteydet Pertunmaan / Mäntyharjun matkailualueiden kehittämiseen sekä Repoveden kansallispuistoon.

- sisältötuotantohanke: liikunta- ja hyvinvointimatkailu (luonto- ja liikuntamatkailu), kulttuurimatkailu (kulttuuritapahtumat), vesistömatkailu (kalastus, melonta)
- myynnin kehittämishanke: Heinola
- maakuntakaava: kk9 Heinolan kirkonkylän kehittämisen kohdealue, Hyvään liikenteelliseen sijaintiin tukeutuva elinkeinoelämän, matkailun ja ranta-asumisen, kulttuuri- ja maisema-arvojen sekä virkistyskäytön alue

Koskensaari, Vasikkasaari (toteutusta ei tavoitella tälle suunnittelujaksolle)

maakuntakaava: RM4 Vasikkasaaren matkailupalvelujen alue Vapaa-ajan asumisen alue jossa siirtolapuutarhatoimintaa, RM5 Koskensaaren matkailupalvelujen alue Varaus matkailupalveluja varten. Kymenvirta on valtakunnallisesti arvokasta kulttuurihistoriallista ympäristöä ja kuuluu Heinolan kansalliseen kaupunkipuistoon

Sysmä

Sysmän majoituspalvelujen kehittäminen ja mahdollinen kapasiteetin kasvattaminen perustuvat uuden yritystoiminnan alkamiseen ja nykyisten matkailuyritysten toiminnan kehittämiseen seuraavasti:

Ilola (hotellitasoisen majoitus- ja matkailupalvelukokonaisuuden rakentaminen, joka vaatii aktiivista investorin / investorien ja operaattorin / operaattoreiden hakemista)

- sisältötuotantohanke: liikunta- ja hyvinvointimatkailu (wellness), vesistömatkailu (veneily, kalastus), kulttuurimatkailu (kartanokulttuuri, kulttuuritapahtumat)
- myynnin kehittämishanke: Sysmä ja Hartola
- maakuntakaava: mv9 Suopelto-Päijätsalo-Ilola kehittämisen kohdealue, Päijätsalo-Suopelto-Ilolan alueen matkailun, virkistys-, loma-asumisen ja yhdyskuntateknisen huollon kehittämisen kohdealue ja RM14 Ilolan matkailupalvelujen alue, Matkailupalvelujen alue, joka sijaitsee kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeällä alueella

Isoranta (toteutusta ei tavoitella tälle suunnittelujaksolle)

maakuntakaava: RM15 Isorannan matkailupalvelujen alue, matkailupalveluille varattu alue, joka on leiri- ja vapaa-aika käytössä.

Virtaan ja Nordelundin kartanot (toiminnan kehittäminen ja mahdollinen kapasiteetin kasvattaminen)

- ➔ sisältötuotantohanke: kulttuurimatkailu (kartanokulttuuri, kulttuuritapahtumat), vesistömatkailu (kalastus, melonta)
- ➔ myynnin kehittämishanke: Sysmä ja Hartola
- ➔ maakuntakaava: mv8 Virtaan kehittämisen kohdealue, Virtaan kylän, Virtaan ja Nordelundin kartanoiden sekä kulttuurimaisemaan perustuva matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealue.

Hotelli Uoti, Camping Sysmä, lomamökkitarjonta Sysmän alueella (toiminnan kehittäminen ja mahdollinen kapasiteetin kasvattaminen)

- ➔ sisältötuotantohanke: kulttuurimatkailu (kulttuuritapahtumat), vesistömatkailu (veneily, kalastus, melonta)
- ➔ myynnin kehittämishanke: Sysmä ja Hartola
- ➔ kehittämishankkeet: Sysmän Kirkonkylän satama- ja taajamatoimintojen investointihankkeessa ja Sysmän satama- ja taajamapalveluiden kehittämishankkeessa tulee ottaa huomioon majoituspalvelujen kehittämistarpeet

Hartola

Hartolan majoituspalvelujen kehittäminen ja mahdollinen kapasiteetin kasvattaminen perustuvat nykyisten matkailuyritysten toiminnan kehittämiseen seuraavasti:

Gasthaus Camping Koskenniemi (toiminnan kehittäminen ja mahdollinen kapasiteetin kasvattaminen)

- ➔ sisältötuotantohanke: vesistömatkailu (kalastus, melonta)
- ➔ myynnin kehittämishanke: Sysmä ja Hartola
- ➔ maakuntakaava: kk12 Hartolan kehittämisen kohdealue

Krouvin Camping, Lava, Sahti, Panimoravintola (toiminnan kehittäminen ja mahdollinen kapasiteetin kasvattaminen)

- ➔ sisältötuotantohanke: kulttuurimatkailu (sahti)
- ➔ myynnin kehittämishanke: Sysmä ja Hartola
- ➔ maakuntakaava: mk1 Pohjolan, Kalhon ja Keihäsniemen kehittämisen kohdealue (Kylien, matkailun ja loma-asumisen, virkistyksen ja kulttuurihistorian yhteistoimintojen maaseudun kehittämisen kohdealue)

Linna-Hotelli (toiminnan kehittäminen ja mahdollinen kapasiteetin kasvattaminen)

- ➔ sisältötuotantohanke: liikunta- ja hyvinvointipalvelut (golf, wellness)
- ➔ myynnin kehittämishanke: Sysmä ja Hartola
- ➔ maakuntakaava: kk12 Hartolan kehittämisen kohdealue, RMg2 Hartolan Golfkeskus Itä-Hämeen kansanopiston ja matkailupalvelujen alue, jossa golfkenttä

Tollinmäen kartano (toiminnan kehittäminen ja mahdollinen kapasiteetin kasvattaminen)

- ➔ sisältötuotantohanke: liikunta- ja hyvinvointipalvelut (wellness)
- ➔ myynnin kehittämishanke: Sysmä ja Hartola
- ➔ maakuntakaava: kk12 Hartolan kehittämisen kohdealue

Lomamökit (erityisesti Purnuvuoren alue, toiminnan kehittäminen ja mahdollinen kapasiteetin kasvattaminen)

- ➔ sisältötuotantohanke: liikunta- ja hyvinvointipalvelut (laskettelu, hiihto)
- ➔ myynnin kehittämishanke: Sysmä ja Hartola
- ➔ maakuntakaava: RM1 Purnuvuoren matkailupalvelujen alue, Laskettelu- ja lomakeskuksen rinteet ja palvelut

5.2.3 Heinolan seudun kunta- ja kaupunkikeskustojen kehittämisohjelma 2010 - 2012

Kunta- ja kaupunkikeskustojen kehittämisohjelma toteuttaa tämän master plan suunnitelman strategian kohtaa 5 Kunta- ja kaupunkikeskustojen kehittäminen.

Toimenpide 1:

Kootaan kuntakohtaisesti kuntien, yrittäjäyhdistysten sekä matkailu- ja palveluyritysten yhteistyöryhmät, jotka rakentavat yhteisiä keinoja keskustojen palveluyritysten tarjonnan tehokkaampaan suuntaamiseen ja markkinointiin matkailijoille ja vapaa-ajan asukkaille. Lisäksi yhteistyöryhmät rakentavat yhteisiä keinoja yritysten osaamisen ja saavutettavuuden parantamiseksi erityisesti matkailijoiden ja vapaa-ajan asukkaiden palvelemiseksi.

Toimenpide 2 (Heinola):

Heinolan keskustapalveluja kehitetään maakuntakaavan mukaisesti Heinolan keskustatoimintojen alueella sekä Tähtiniemen, Heinolan kirkonkylän ja Vierumäen keskustatoimintojen alakeskuksissa. Kaikki nämä alueet ovat maakuntakaavassa myös matkailun alueina kehitettäviä kehittämisen kohdealueita (kk7 Vierumäen kehittämisen kohdealue, kk8 Heinolan - Tähtiniemen - Hevossaaren kehittämisen kohdealue ja kk9 Heinolan Kirkonkylän kehittämisen kohdealue).

Keskustatoimintoja kehitettäessä tulee ottaa voimakkaasti huomioon matkailu- ja virkistyskäytön mahdollisuuksien parantaminen sekä matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen laajentamisen tarpeet. Keskustojen viihtyisyyteen ja vetovoimaisuuteen vapaa-ajanvieton näkökulmasta tulee myös kiinnittää erityistä huomiota.

Tämä kehittäminen liittyy käynnissä oleviin Heinolan ydinkeskustan kaavoitushankkeisiin sekä Heinolan sataman ja Heinolan kansallisen kaupunkipuiston edelleen kehittämiseen. Lisäksi kehittäminen liittyy käynnistyvään Heinolan lintutarhan matkailukonseptin laatimishankkeeseen.

Erityinen kehittämisenäkökulma matkailun ja vapaa-ajan asumisen kannalta on tulevaisuudessa erilaisten raideliikennetarkaisujen selvittäminen henkilöjunaliikenteen käynnistämiseksi Heinolaan.

Toimenpide 3 (Sysmä):

Käynnistymässä olevissa Sysmän Kirkonkylän satama- ja taajamatoimintojen investointihankkeessa ja Sysmän satama- ja taajamapalveluiden kehittämishankkeessa tulee ottaa voimakkaasti huomioon matkailijoiden ja vapaa-ajan asukkaiden tarpeet mm. tämän master plan suunnitelman linjausten pohjalta.

Toimenpide 4 (Hartola)

Käynnissä olevassa Hartolan Valtatie 4:n eritasoliittymän alueen yritys ympäristön laajentamisen kehittämishankkeen (vaihe 2) ja Hartolan keskustan tienvarsikohteiden kehittämisessä tulee erityisesti huomioida myös varsinaisessa keskustaaajamassa sijaitsevien palveluyritysten saavutettavuuden varmistaminen.

5.2.4 Heinolan seudun tienvarsikohteiden kehittämisohjelma 2010 - 2012

Tienvarsikohteiden kehittämisohjelma toteuttaa tämän master plan suunnitelman strategian kohtaa 6. Tienvarsikohteiden kehittäminen.

Toimenpide 1:

Seudun kaikissa kunnissa tehdään ja / tai päivitetään valtatie 4/5:n opastussuunnitelmat yhteistyössä Tiehallinnon, kuntien sekä matkailu- ja palveluyritysten kesken. Virallisten tienvarsiopasteiden lisäksi selvitetään mahdollisuudet seudun ja sen kuntien matkailu- ja muiden palvelujen tienvarsimainontaan (esimerkiksi portit, pylvää, LED-mainostaulut).

Toimenpide 2 (Heinola):

Kehitetään edelleen Heinola E, Tähtihovi ja Heinola P -alueiden tienvarsikohteita pysäyttäväksi ja myyviksi mm. erilaistettujen ostos- ja käyntikohteiden sekä kohteiden elämyksellisyyden avulla (esimerkiksi uusien Lähiruokatori Heilan kaltaisten erilaistettujen kohteiden rakentaminen). Lisäksi selvitetään mahdollisuudet tienvarsikohteiden hyödyntämiseen kunta- ja seutumarkkinoinnissa sekä matkailu- ja palveluyritysten markkinointipaikkoina (esimerkiksi muiden kohteiden ja koko seudun palvelujen info- ja myyntipisteet).

Tämä kehittäminen liittyy maakuntakaavassa myös matkailun alueina kehitettäviin kehittämisen kohdealueisiin (kk8 Heinolan - Tähtiniemen - Hevossaaren kehittämisen kohdealue ja kk9 Heinolan Kirkonkylän kehittämisen kohdealue) ja RM2 Tähtihovin matkailupalvelujen alueeseen (moottoritien levähdysalue).

Toimenpide 3 (Sysmä):

Varaudutaan uuden tienvarsikohteen rakentamiseen Sysmän Onkiniemen alueelle (esimerkiksi erilaistettuna lapsille ja lapsiperheille suunnattuna käynti- ja aktiviteettikohteena). Kohteen suunnittelussa otetaan huomioon samat seikat kuin toimenpiteissä 2 ja 4.

Tämä varautuminen tulee ottaa huomioon, kun maakuntakaavassa maaseudun kehittämisen kohdealueeksi (mk6 Onkiniemen kehittämisen kohdealue) merkitylle alueelle laaditaan yleiskaavaa.

Toimenpide 4 (Hartola):

Kehitetään edelleen Hartolan keskustan tienvarsikohteita pysäyttäväksi ja myyviksi mm. erilaistettujen ostos- ja käyntikohteiden sekä kohteiden elämyksellisyyden avulla (mm. Jari-Pekan laajennus, muiden liikenneasemien kehittäminen, Liikekeskus Kruunun rakentaminen, Vuohelan saavutettavuuden varmistaminen, vähintään yhden muun kohteen suunnittelu esimerkiksi sahti yhdistettynä johonkin muuhun ruoka- tai paikallistuotantoon). Lisäksi selvitetään mahdollisuudet tienvarsikohteiden hyödyntämiseen kunta- ja seutumarkkinoinnissa sekä matkailu- ja palveluyritysten markkinointipaikkoina (esimerkiksi muiden kohteiden ja koko seudun palvelujen info- ja myyntipisteet).

Tämä kehittäminen liittyy maakuntakaavassa myös matkailun alueena kehitettävään kehittämisen kohdealueeseen (kk12 Hartolan kehittämisen kohdealue) sekä käynnissä olevaan Hartolan Valtatie 4:n eritasoliittymän alueen yritys ympäristön laajentamisen kehittämishankkeeseen (vaihe 2).

5.2.5 Heinolan seudun matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen myynnin ja markkinoinnin kehittämishanke 2010 - 2012

Myynnin ja markkinoinnin kehittämishankkeen avulla toteutetaan tämän master plan suunnitelman strategiaohjelmasta ensisijaisesti kohtia:

7. Matkailun kaupankäynnin tehostaminen
8. Matkailutoimialan järjestäytyminen

Matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen myyntiä ja markkinointia kehitettäessä asiakaskohderyhmiä ovat:

- o kotimaiset aktiviteettilomailijat
- o vapaa-ajan asukkaat
- o päiväkävijät erityisesti metropolialueelta
- o venäläiset ja keskieurooppalaiset vapaa-ajan matkailijat
- o +50-vuotiaat

Hankkeen organisoitumis- ja toteuttamismuoto tai -muodot vahvistuvat hankerahoitusneuvottelujen jälkeen. Hankkeen valmistelussa otetaan huomioon Itä-Hämeen liitto ry:n tekemä samaa toiminta-aluetta koskeva hankevalmistelu.

Hanke muodostuu kahdesta osahankkeesta:

- **Heinolan matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen myynnin ja markkinoinnin kehittäminen**
- **Sysmän ja Hartolan matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen myynnin ja markkinoinnin kehittäminen**

Osahankkeiden perusteluna on kuntien erilainen tilanne matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen myynnin ja markkinoinnin toteuttamisessa ja kehittämisessä:

- Heinolan osalta erityisinä haasteina ovat:
 - o koko matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen sektorin ja Vierumäen liikunta-, koulutus- ja vapaa-ajan keskuksen matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen myynnin ja markkinoinnin kehittäminen toinen toistaan hyödyttäen
 - o Lahti Travelin myynti- ja markkinointitoimenpiteiden ja palvelujen täysimittainen hyödyntäminen Heinolan matkailu- ja palveluyrityksissä sekä Heinola Resortin toimiva kytkeminen koko Päijät-Hämeen matkailun (Lahti Region) myyntiin ja markkinointiin
- Sysmän ja Hartolan osalta erityisinä haasteina ovat:
 - o mikro- ja pk-yritysten yksinään toimien rajallisten myynti- ja markkinointiresurssien yhdistäminen yhteistoiminnalla tehokkaammaksi kokonaisuudeksi kattaa ainakin Sysmässä ja Hartolassa toimivat matkailu- ja palveluyritykset (jatkossa mahdollisesti myös Heinolan mikro- ja pk-yritykset)
 - o matkailun myynnin ja markkinoinnin toteuttaminen ilman matkailun ns. alueorganisaation tukea johtuen Lahti Travelin palvelujen kytköksestä Lahden Alueen Kehittämisyhtiö Oy LA-KES:in osakkuuteen (Sysmä ja Hartola eivät osakkaita)

Tavoitteena on, että kummassakin osahankkeessa työskentelee vähintään yksi päätoiminen työntekijä. Samoin tavoitteena on, että hanketyö toteutetaan erittäin kiinteässä yhteistyössä alueen yritysten kanssa ja että hanketyöntekijät työskentelevät fyysisesti myöhemmin valituissa alueen kärkiyrityksissä.

Kummankin osahankkeen toimenpiteitä ovat:

- **nykyisten palvelujen kokoaminen ja jäsentäminen**
 - o nykyisten toimivien myynti-, jakelu- ja markkinointiratkaisujen hyödyntäminen
- **myynti- ja markkinointitoiminnan organisoiminen ja käynnistäminen**
 - o aktiivinen henkilökohtainen myyntityö
 - o uusien jakelukanavien hyödyntäminen
 - o mediayhteyksien ja myönteisen julkisuuden hankkiminen
- **nykyisten palvelujen tuotteistaminen myytävään muotoon**
 - o erityisesti vapaa-ajan palvelujen kohdistaminen asiakaskohderyhmille
- **sähköisen ympäristön kehittäminen**
 - o erityisesti sosiaalisen median hyödyntäminen

Kaikkien toimenpiteiden tulee olla kiinteässä yhteydessä matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen sisältötuotannon kehittämishankkeeseen, jonka tuloksena kehitettävien tapahtumien ja tuotteiden myyntiä ja markkinointia toteutetaan ja kehitetään tämän hankkeen toimenpiteinä.

Lisäksi hankkeen aikana selvitetään mahdollisuuksia Heinolan seudun matkailun markkinointiin ja myyntiin yhteisen brändin (Heinola Resort) alla.

Hankkeen toimenpiteisiin tulisi sisältyä myös matkailuyritysten omien sähköisten myynti- ja markkinointiratkaisujen tukeminen, koska maakunnalliset ja seudulliset yleiset koulutus- ja kehittämishankkeet eivät vastaa riittävän kohdennetusti matkailuyritysten tarpeita.

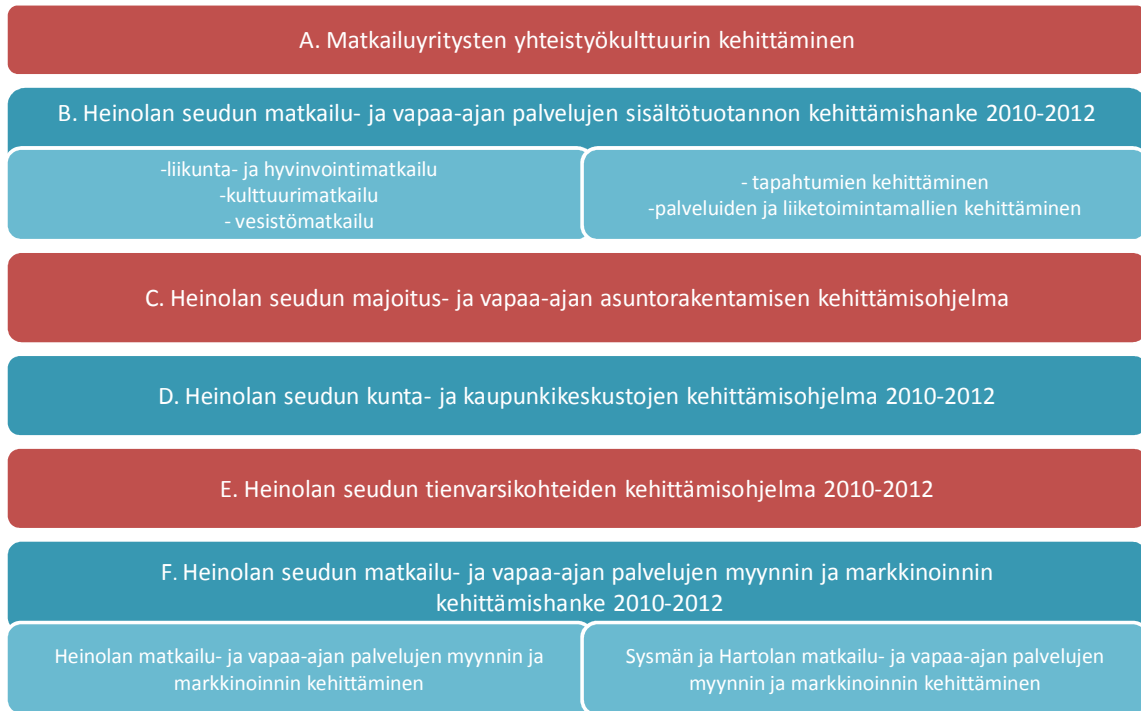
Yrityskohtaisten kehittämistoimenpiteiden sisältöjä ovat:

- WWW-sivujen sisältö, käytettävyys ja kieliversiot
- e-markkinointi maaportaalissa (visitfinland.com) ja muissa portaaleissa
- e-markkinointi sosiaalisen median kautta (mm. Facebook, YouTube, Flickr)
- e-myynti eri jakelujärjestelmien ja verkkokauppojen kautta

Yrityskohtaisten kehittämistoimenpiteiden toteutustapoja ovat:

- Tiedotus- ja opastustyöpajat
- Yrityskohtaiset kehittämisohjelmat

Heinolan seudun matkailu- ja palvelualojen kasvuohjelma 2010-2012

Kuva 3. Heinolan seudun matkailu- ja palvelualojen kasvuohjelma 2010-2012.

Liite 1. Avaintoimijaryhmät

Heinola

Jäppinen Saija, tapahtumatuottaja, Heinolan kaupunki
Kaattari Timo, kulttuuritoimenjohtaja, Heinolan kaupunki
Lerkkanen Pekka, Hotelli Kumpeli
Lerkkanen Eira, Hotelli Kumpeli
Peurala Antti, projektivastaava, Scandic
Puukko Kati, markkinointipäällikkö, Scandic
Vasala Pekka, toimitusjohtaja, Vierumäki Country Club Oy
Virkkunen Pekka, kansliapäällikkö, Heinolan kaupunki

Hartola

Hokkanen Jouni, yrittäjä, Rantalan Lomamökit
Hämäläinen Nina, yrittäjä, Kuningasviesti
Järvinen Vesa, museonhoitaja, Itä-Hämeen museo
Peltonen Raija, kunnanjohtaja, Hartolan kunta
Piipari Tuomo, yrittäjä, Gasthaus Koskenniemi
Punakallio Matti, yrittäjä, Sahtikrouvi
Timo Salmela, toimitusjohtaja, Hartola Golf Oy

Sysmä

Blomqvist Vesa, yrittäjä, Tervalepikön Torpat
Gripenberg Mikael, yrittäjä, Hotelli Uoti
Hänninen Raija, elinkeinosihtööri, Sysmän kunta
Järvinen Mika, yrittäjä, Järvisen Liikenne Oy
Karhos Matti, toiminnanjohtaja, Sysmän Suvisoitto
Kitkiöjoki Marketta, kunnanjohtaja, Sysmän kunta
Kivelä Sisko, yrittäjä, MTK Sysmä
Kivelä Tuomo, yrittäjä, MTK Sysmä
Leimio Pauli, Sysmän Kirjakylä pj.
Oksanen Heikki, yrittäjä
Sainio Jorma, yrittäjä, Laivanvarustamo Kulkee Vetten Halki

Liite 2. Sähköinen kysely seudun matkailutoimijoille – kooste tuloksista

Sähköinen kysely toteutettiin 31.8.-8.9.2009. Kysely lähetettiin 42:lle Heinolassa toimivalle yritykselle/toimijalle (vastauksia 12kpl, vastausprosentti 29%), 34:lle Sysmässä toimivalle yritykselle/toimijalle (vastauksia 14 kpl, vastausprosentti 41%) ja 31:lle Hartolassa toimivalle yritykselle/toimijalle (vastauksia 14 kpl, vastausprosentti 45%). Kyselyt lähetettiin kuntakohtaisesti ja niiden tulokset on seuraavassa käsitelty kunnittain.

A. HEINOLA

Kyselyyn vastanneiden mielestä tärkeimmät matkailun kehittämisen osa-alueet Heinolan kaupungissa ovat:

1. Luonto- ja liikuntareittien ja aktiviteettien kehittäminen (ka 3,5)
2. Matkailua tukevien sähköisten palveluiden kehittäminen; Keskitetyn markkinointi- ja myyntitoiminnan kehittäminen (ka 3,42)
3. Majoitus- ja ravitsemispalveluiden laajentaminen ja monipuolistaminen; Kulttuuri-kohteiden matkailullinen kehittäminen (ka 3,17)
4. Kauppojen- ja palveluyritysten kehittäminen matkailutoimialaa tukevaksi (ka 3,08)
5. Tapahtumien lisääminen ja laajentaminen (ka 2,92)
6. Hyvinvointipalveluiden matkailullinen kehittäminen; vapaa-ajan asukkaiden huomioiminen matkailupalveluissa (ka 2,83)

Em. mainittujen lisäksi mainittiin tärkeinä kehittämisen osa-alueina ”yhteistoiminta markkinoinnissa”, ”alueellinen yhteistyö, kaupunki mukaan!”, ”koko Heinolan matkailun ja markkinoinnin kehittäminen”.

Vastanneista yrityksistä viisi (42 %) ilmoitti yrityksensä vuosittaiseksi kasvutavoitteeksi 1-5 % ja kuusi (50%) vastanneista ilmoitti kasvutavoitteen olevan yli 5%. Yksi vastanneista (8 %) ilmoitti vuosittaiseksi kasvutavoitteeksi 0%. Kyselyyn vastanneet yritykset aikovat toteuttaa kasvua ja siihen liittyvää kehittämistyötä tulevien kolmen vuoden aikana erityisesti (sähköisen) myynnin ja markkinoinnin kehittämisen ja investointien avulla. Vastanneet yritykset kaipaavat ulkopuolista apua erityisesti apua rahoitukseen ja markkinointiin: yhteismarkkinointi, ylimaakunnalliset toimenpiteet ja koko Heinolan markkinointi nousivat esille vastauksissa.

Vapaa-ajan aktiviteettien mm. kalastus, vesiurheilu, melonta, luontoretket ja vaellukset, jokiristeilyt, pyöräily, kehittäminen nähtiin tärkeänä. Lisäksi esille nousivat tulevaisuuden mahdollisuuksina mm. Reumasairaan, Suomen Urheiluopiston, Lintutarhan, Saksalan seikkailukeskuksen kehittäminen.

B. SYSMÄ

Kyselyyn vastanneiden mielestä tärkeimmät matkailun kehittämisen osa-alueet Sysmän kunnassa ovat:

1. Matkailua tukevien sähköisten palveluiden kehittäminen (ka 3,58)
2. Majoitus- ja ravitsemispalveluiden laajentaminen ja monipuolistaminen (ka 3, 5)
3. Vapaa-ajan asukkaiden huomioiminen matkailupalveluissa (ka 3,36)
4. Luonto- ja liikuntareittien ja aktiviteettien kehittäminen (ka 3,33)
5. Keskitetyn markkinointi- ja myyntitoiminnan kehittäminen (ka 3,25)
6. Kulttuurikohteiden matkailullinen kehittäminen (ka 3,18)
7. Kauppojen- ja palveluyritysten kehittäminen matkailutoimialaa tukevaksi (ka 3)
8. Hyvinvointipalveluiden matkailullinen kehittäminen (ka 2,82)
9. Tapahtumien lisääminen ja laajentaminen (ka 2,55)

Vastanneista yrityksistä neljä (33%) ilmoitti yrityksensä vuosittaiseksi kasvutavoitteeksi 1-5 % ja kahdeksan (67 %) vastannutta ilmoitti kasvutavoitteen olevan yli 5%. Sysmässä yritykset aikovat toteuttaa kasvua ja siihen liittyvää kehittämistyötä tulevien kolmen vuoden aikana erityisesti (sähköisen) myynnin ja markkinoinnin kehittämisen, tuotekehittelyn ja uusien palveluiden kehittämisen sekä investointien avulla. Vastanneet yritykset kaipasivat ulkopuolista apua erityisesti apua markkinointiin, uusien toimintamallien kehittämiseen ja hanketoimintaan liittyen (hakemukset, rahoituslaskelmat).

Vapaa-ajan aktiviteeteista vapaa-ajan kurssitoiminta ja vesistöön liittyvät aktiviteetit nähtiin tärkeänä. Esille nousivat tulevaisuuden mahdollisuuksina mm. Vanhan-Kartanon toiminnan kehittäminen, sataman kehittäminen ja talvitapahtumat.

C. HARTOLA

Kyselyyn vastanneiden mielestä tärkeimmät matkailun kehittämisen osa-alueet Hartolan kunnassa ovat:

1. Luonto- ja liikuntareittien ja aktiviteettien kehittäminen (ka 3,5)
2. Matkailua tukevien sähköisten palveluiden kehittäminen (ka 3,46)
3. Keskitetyn markkinointi- ja myyntitoiminnan kehittäminen (ka 3,31)
4. Tapahtumien lisääminen ja laajentaminen (ka 3,15)
5. Vapaa-ajan asukkaiden huomioiminen matkailupalveluissa; Hyvinvointipalveluiden matkailullinen kehittäminen; Kauppojen- ja palveluyritysten kehittäminen matkailutoimialaa tukevaksi (ka 3,08)
6. Majoitus- ja ravitsemispalveluiden laajentaminen ja monipuolistaminen (ka 3)
7. Kulttuurikohteiden matkailullinen kehittäminen (ka 2,85)

Hartolan vastanneista yrityksistä viisi (38 %) ilmoitti yrityksensä vuosittaiseksi kasvutavoitteeksi 1-5 % ja kahdeksan (62 %) vastannutta ilmoitti kasvutavoitteen olevan yli 5%. Hartolassa yritykset aikovat toteuttaa kasvua ja siihen liittyvää kehittämistyötä tulevien kolmen vuoden aikana erityisesti (sähköisen) myynnin ja markkinoinnin kehittämisen, tuotekehittelyn ja uusien palveluiden ja tuotteiden kehittämisen sekä investointien avulla. Vastanneet yritykset kaipaavat ulkopuolista apua erityisesti markkinointiin ja tuotekehitykseen.

Vapaa-ajan aktiviteeteista erityisesti golf, kalastus ja laskettelu nähtiin Hartolassa kehitettävänä kohteina. Esille nousivat tulevaisuuden mahdollisuuksina mm. nelostien asiakasvirtojen voimakkaampi hyödyntäminen, Tainionvirran hyödyntäminen ja matkailutoimijoiden yhteistyön tiivistäminen.

Liite 3. Haastattelut

Alaluukas Essi, Lahti Travel
Hoffren Harri, Sysmän kunta
Hänninen Raija, Sysmän kunta
Juuti Sirpa, Heinolan museot
Järvinen Vesa, Itä-Hämeen museo
Kailio Antti, Hartolan kunta
Kokki Kari-Paavo, Heinolan museot
Kurvinen Matti, Sysmän kunta
Laakso Miika, LAKES
Leimio Pauli, Sysmän kirjakylä
Lukkarinen Päivi, Sysmän kunta
Mustonen Matti, Hiihtokeskus Purnu
Orasmaa Tuomo ja Sirpa, Orasmaa Oy
Peltoniemi Pia, Heinolan seudun kumppanuushanke (LAKES)
Piipari Tuomo, Gasthaus Koskenniemi
Punakallio Matti, Sahtikrouvi
Salmela Timo, Hartola Golf
Svedlund Kirsti, Itä-Hämeen opisto ja Linna-Hotelli
Virtanen Maritta, Päijänne-Leader

Liite 4. Matkailun tulo- ja työllisyysvaikutusarvioiden perustelut

Tavoitteiden asettaminen Heinolan seudun matkailun tulo- ja työllisyysvaikutuksille on erittäin haasteellista, koska seudulta ei ole käytettävissä ajantasaista tutkimustietoa matkailun aluetaloudellisista vaikutuksista.

Seuraavat arviot perustuvat toisaalta tässä suunnitelmassa esitettyihin käynnistyneisiin tai suunnitelmissa oleviin matkailun ja vapaa-ajan asumisen investointi- ja kehittämishankkeiden tavoitteisiin sekä toisaalta muualla Suomessa tehtyihin matkailun aluetaloudellisia vaikutuksia käsitteleviin tutkimuksiin (mm. Tyni, M. 2008. Kuopion ja Pohjois-Savon matkailututkimus 2007. Savonia-amk, Kuopio ja Kesämökkibarometri 2009, Tilastokeskus).

Heinolan seudun matkailun tavoitteet 2015

Rekisteröity maksullinen majoitus

- majoituskapasiteetin lisääminen 1600 vuodepaikalla
- viipymän piteneminen vuodekäyttöasteeseen 40 %
- matkailijoiden rahankäytön kasvu 5%
- uuden kapasiteetin tuomia rekisteröityjä yöpymisiä 230 000
- uuden kapasiteetin tuoma majoituksen sisältävän matkailun matkailutulo n. 21,9 m€
- tämän työllisyysvaikutus yhteensä matkailun ja siihen liitännäisillä toimialoilla n. 165 htv

Lähtötilanne Heinola:

Rekisteröity majoituskapasiteetti vuonna 2009 on n. 600 huonetta ja 1400 vuodepaikkaa

Rekisteröityjä yöpymisiä vuonna 2008 oli n. 170 000 (65,7 % vapaa-aika, 34,3 % työ / (97,3 % kotimaiset, 2,7 % ulkomaiset)

Keskimääräinen vuodekäyttöaste on 33,7 %

Jos matkailijan rahankäytöksi arvioidaan 90€ / vrk, on menomenetelmällä mitattu rekisteröidyn majoituksen sisältävän matkailun synnyttämä matkailutulo 15,3 miljoonaa euroa vuodessa.

Tämän työllisyysvaikutus on noin 115 henkilötyövuotta.

Tavoite 2015:

Uutta majoituskapasiteettia on rakennettu mittaluokassa n. 600 huonetta ja 1600 vuodepaikkaa.

(Uusi kapasiteetti n. 200 huonetta Scandic Vierumäki, n. 300 huonetta Vierumäen muut investoinnit ja muun Heinolan investoinnit, n. 100 huonetta Sysmän ja Hartolan investoinnit)

Alueen matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen vetovoima on kasvanut sisältöjä kehittämällä niin, että alueen matkailijoiden viipymä pitenee ja vuodekäyttöaste nousee 40 %:iin. Samoin matkailijoiden rahankäyttö kasvaa noin 5 % ja nousee tasoon 95 € /vrk.

Näillä tavoitteilla uusi majoituskapasiteetti tuottaisi n. 230 000 yöpymistä vuodessa ja sen menomenetelmällä mitattu majoituksen sisältävän matkailun synnyttämä matkailutulo olisi n. 21,9 miljoonaa euroa vuodessa. Tämän mukainen työllisyysvaikutus olisi n. 165 henkilötyövuotta.

Vapaa-ajan asuminen

- uusia vapaa-ajan asuntoja 600 kpl
- uuden kapasiteetin, viipymän pidentymisen (5 %) ja vuositasolla kulutettavan rahamäärän kasvun (10 %) aikaansaama seudulle tulevan matkailutulon kasvu n. 3,8 m€
- tämän työllisyysvaikutus yhteensä matkailun ja siihen liitännäisillä toimialoilla n. 30 htv

Tavoite 2015

- kesämökkien määrän lisääminen 5 % ja uusien vapaa-ajan asuntojen rakentaminen (ns. kakkosasunnot kaupunkialueella) 200 kpl
- viipymän pidentäminen 5 %
- kulutuksen kasvattaminen 10 %

Määrän lisääminen:

Kesämökkien määrää on maankäytöllisesti mahdollista lisätä (Sysmässä ja Hartolassa) noin 20 %. Tavoitteena vuoteen 2015 voidaan pitää 5 %:n lisäystä ulkokuntalaisten omistamien mökkien lukumäärässä.

Lisäksi tavoitteena voidaan pitää 200 uuden kakkosasunnon saneeraamista tai rakentamista kaupunkialueelle.

Viipymän pidentäminen:

Matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen sisältöjä ja saavutettavuutta kehittämällä voidaan vapaa-ajan asukkaiden viipymää pidentää.

Tavoitteena vuoteen 2015 voidaan pitää viipymän pidentymistä 5 %:lla eli samalle tasolle Pirkanmaan nykyisen keskiarvon kanssa.

Kulutuksen kasvattaminen:

Matkailu- ja vapaa-ajan palvelujen sisältöjä ja saavutettavuutta kehittämällä voidaan vapaa-ajan asukkaiden kokonaiskulutusta kasvattaa.

Tavoitteena vuoteen 2015 voidaan pitää kulutuksen kasvamista 10 %.

Kesämökkien tilanne 2008 ja tavoite-esimerkki 2015

Alue	Ulko-kuntalaisten omistamat kesämökit 2008 (arviona 85 % kaikista mökeistä)	Ulko-kuntalaisten mökki-vuorokaudet 2008 (arviona Päijät-Hämeen keskiarvo 82 vrk x 2 henkilöä)	Kulutus 2008 (arviona 2600€/v/mökki)	Mökit 2015	Mökkivuorokaudet 2015 (86 vrk x 2 henkilöä)	Kulutus 2015 (arviona 2860€/v/mökki)
Heinola	2852	467728	7415200	2995	515140	8565700
Sysmä	3097	507908	8052200	3252	559344	9300720
Hartola	1940	318160	5044000	2037	350364	5825820
Yhteensä	7889	1293796	20511400	8284	1424848	23692240

Uusia kesämökkejä rakennettaisiin siis 400 kpl ja uusia kaupunkialueen vapaa-ajan asuntoja saneerattaisiin tai rakennettaisiin 200 kpl eli seudulle syntyisi yhteensä 600 uutta vapaa-ajan asuntoa.

Vapaa-ajan asumisen aikaansaama menomenetelmällä mitattu matkailutulo olisi siis yhteensä n. 24,3 m€ eli kasvua n. 3,8 m€.

Mikäli vapaa-ajan asukkaiden kulutus tulkitaan menomenetelmällä mitatuksi matkailutuloksi, voidaan vuoden 2008 kulutuksen työllisyysvaikutuksen arvioida olevan noin 150 henkilötyövuotta ja vuoden 2015 kulutuksen puolestaan 180 henkilötyövuotta eli kasvua n. 30 htv.

Päiväkävijät

- päiväkävijöiden määrän kasvu vuodessa 200 000 kävijää
- tämän aikaansaama matkailutulon kasvu 12 m€
- tämän työllisyysvaikutus yhteensä matkailun ja siihen liitännäisillä toimialoilla n. 90 htv

Päiväkävijöiden synnyttämä tulo alueelle:

Tilannearvio 2008

Yleisötahtumien kävijämääräksi voidaan arvioida 100 000 henkilöä, aluekävijöiden (Lintutarha, museot ym.) määräksi 150 000 henkilöä sekä Vierumäen päiväkävijämääräksi 150 000 eli yhteensä 400 000 kävijää.

Jos päiväkävijän rahankäytöksi arvioidaan 60€ / vrk, on menomenetelmällä mitattu päiväkävijöiden synnyttämä matkailutulo 24 miljoonaa euroa vuodessa.

Tämän työllisyysvaikutus on noin 180 henkilötyövuotta.

Tavoite-esimerkki 2015

Mikäli päiväkävijöiden määrään tavoitellaan 50 %:n kasvua, on kävijöiden kokonaismäärä 600 000 kävijää.

Jos päiväkävijän rahankäytöksi arvioidaan 60€ / vrk, on menomenetelmällä mitattu yleisötahtumien synnyttämä matkailutulo 36 miljoonaa euroa vuodessa.

Tämän työllisyysvaikutus on noin 270 henkilötyövuotta eli kasvua noin 90 htv.